

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 13, 2009 Vol. C Nr. 217 Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-12-09

PERIODICALS

Lietuvos prezidentė lankėsi Lenkijoje

D. Grybauskaitė dalyvauja Lenkijos nepriklausomybės dienos minėjime. **Eltos nuotr.**

Vilnius, lapkričio 11 d. (President.lt) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Varšuvoje dalyvavo Lenkijos nepriklausomybės atgavimo dienos proga surengtame minėjime J. Pilsudski aikštelėje.

Kreipdamasi į Lenkijos prezidentą Lech Kaczynski, diplomatinio korpuso atstovus ir Lenkijos žmones lenkų kalba, prezidentė pažymėjo, kad ši diena yra svarbi ne tik Lenkijos piliečiams, bet ir visai Europai. Valstybės vadovė atkreipė dėmesį, kad svarbiausiais istorijos momentais abi šalys buvo kartu vedamos Krėvos ir Liublino unijų, Abiejų Tautų Respublikos, Gegužės 3-iosios Konstitucijos, Sąjūdžio ir Solidarumo judėjimų ideala.

Pasak prezidentės, Lenkijos Solidarumo judėjimas paskatino ne tik Lenkiją, bet ir Vidurio bei Rytų Europos tautas kovoti už laisvę, padėjo pagrindus Berlyno sienos griuvimui ir Lietuvos, Estijos bei Latvijos žmonių „Baltijos keliui“. Valstybės vadovė taip pat atkreipė dėmesį, kad tuo metu visam regionui atsivėrė galimybė įsilieti į Europos tautų šeimą.

Prezidentės D. Grybauskaitės išitikinimu, neįkainojamas ir Popiežiaus Jono Pauliaus II indėlis – jo meilė visų tautų laisvės siekiui, ir ypač – Lenkijos ir Lietuvos laisvei.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

„Draugo“ paroda keliauja per Lietuvą

Vilnius, lapkričio 12 d. („Draugo“ info) – Šiomet dienraštis „Draugas“ švenčia 100 metų. Šiai žymiai datai pažymėti skirta paroda buvo rodoma Čikagoje, Čiurlionio galerijoje. Po to ji iškeliavo į Lietuvą. Vyriausybės rūmuose vyko parodos pristatymas.

Lapkričio 19 d. paroda bus atidaryta Užsienio reikalų ministerijoje, kur vyks diskusija apie užsienio lietuvių žiniasklaidą, jos vaidmenį kuriant naujus tarpusavio ryšius ir palaikant ryšį su Tėvyne. Bus svarstoma, ar lietuviško žodžio sklaida pasaulyje taps globalios Lietuvos informacinės erdvės dalimi.

Siūloma mažinti labdarai skiriamas lėšas

Vilnius, lapkričio 12 d. (BNS) – Premjeras Andrius Kubilius neatmeta galimybės, kad vietoj 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio (GPM), skiriamo finansiskai remti nevyriausybinėms organizacijoms, galėtų likti 1 proc.

„Manau, kad gali likti 1 proc., bet ir tai su labai aiškia nuoroda, kad ji galima naudoti paremiant visuomenines organizacijas ar labdaros pro-

jektus“, – sakė Vyriausybės vadovas.

Jis pabrėžė, kad dabar „didžiausia dalis pinigų iš tų 2 proc., kurie skiriami vadinamajai labdarai, patenka į biudžetines organizacijas“.

„Mums tikrai rūpi pilietinės visuomenės plėtra ir tos paramos priemonės, kurios buvo sukurtos. Bet reikia apsispręsti, kad sunkmečiu tie pinigai, skiriami būtent tokiam tikslui,

turi ir pasiekti būtent visuomenines organizacijas“, – sakė A. Kubilius.

Anot jo, leidus gyventojams savo nuožiūra pervesti 1 proc. pajamų, į valstybės biudžetą nepatektų „kelios dešimtys milijonų litų“.

Tuo tarpu liberalų sąjūdiečiai siūlo moratoriumą 2 proc. pajamų mokesčio pervedimui labdarai ir paramai.

L. Veržbickas tapo Illinois valstijos kroso čempionu

Lukas Veržbickas
E. Šulaičio archyvo nuotr.

Edvardas Šulaitis

Nors Lukas Veržbickas (Verzbickas) per savo palyginti neilgą sportinę karjerą (jam dar tik 16 metų) yra pelnęs daugybę rimtų laimėjimų (tarp jų ir pasaulio duatlono čempionato auksą), jis dar nebuvo pasipuošęs Illinois valstijos gimnazijų kroso („cross country“) nugalėtojo vardu.

Pernai, kai jaunas sportininkas buvo pirmametis gimnazijos studentas ir turėjo teisę varžytis tokiose lenktynėse, jis turėjo traumą ir negalėjo varžybose dalyvauti.

Todėl šiomet, kai per tuos metus Lukas susirinko daug įvairių apdovanojimų ir buvo laikomas vienu iš galimų tokių lenktynių nugalėtojų, jo pergalė nebuvo labai netikėta, nepaisant to, kad vaikinui teko bėgti kartu su pora metų vyresniais už jį sportininkais.

Negana to, prieš varžybas, kurios vyko lapkričio 7 d., Lukas vėl susižeidė koją bėgdamas regioninėse lenktynėse. Bent tris ar keturias dienas jo koja **Nukelta į 2 psl.**

T. Šernas apklaustas kaip liudytojas

Vilnius, lapkričio 12 d. (ELTA) – Medininkų byloje teisiamas Konstantin Michailov (ankstesnė pavardė – Nikulin) gali būti panašus į vieną iš muitininkus užpuolusių ir sušaudžusių užpuolikų, teigia vienintelis gyvas likęs, bet sunkiai sužeistas Tomas Šernas.

Vilniaus apygardos teisme (VAT) T. Šernas, nors yra ir nukentėjęs, bet buvo apklaustas kaip liudytojas. Buvusiam pasienio pareigūnui teko prisiminti kruvinus 1991 m. liepos 31 nakties Medininkų įvykius.

„Kažkoks panašus į K. Michailov buvo įbėgęs į vagonėlį. Tačiau kategoriškai tvirtinti, kad tai – K. Michailov, negaliu“, – teisme pareiškė T. Šernas.

K. Michailov pernai sulaikytas Latvijoje. Iš trijų įtariamųjų oficialiai įtarimai dėl tyčinio Lietuvos pareigūnų nužudymo pateikti ir Rusijoje sumintam omonininkui Aleksandr Ryžov. Buvusių Rygos OMON būrio vado Česlav Mlynik ir šio būrio milicininkų Andrej Laktionov ir A. Ryžov Lietuvai neišduoda Rusijos Federacija.

Šiame numeryje:

- **Sportas. Futbolas. Lengvoji atletika. ŠALFASS ir pasaulio sporto naujienos (p. 2, 8–9)**
- **Lenkija – joks strateginis Lietuvos partneris (p. 3, 9)**
- **Lietuvos Partizanų globos fondo veikla (p. 4)**
- **„Alatėjos“ moterų klubas: „Širdimi visada su Jumis“ (p. 5)**
- **Laiškai, nuomonės (p. 5)**
- **Atsiminimai (119) (p. 9)**
- **Bridgeport yra Bridgeport (p. 10)**
- **Jie žuvo, kad mes laisvi būtumėm (p. 11)**

Valiutų santykis
1 USD — 2.34 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Mielosios, ar žinote kas yra „louboutinai“? Nežinote? Vadinasi, gyvenate ne Vilniuje. Čia kiekviena moteris, jau nekalbant apie TV ir pramogų žvaigždes, žino, kad tai raudonpadžiai batai su 5 colių aukščio pakulne. Juos sukūrė rusų kilmės dizaineris Christian Louboutin, gyvenantis Paryžiuje. Kokį tik Lietuvoje leidžiamą žurnalą atsiversi, visur puikuoju moteris su garsiomis „louboutinai“. Mane nustebino ne patys batai, o jų kaina (internetu parduotuvėje kaina prasideda nuo 500 dol.) ir pokalbis, nugirstas viename Vilniaus restorane. Mergina draugėms sakė, kad ruošiasi imti paskolą iš banko madingiesiems batams nusipirkti. Be to, pirkti batų ji važiuosianti į Paryžių, nes „padirbti louboutinai“ nors nepastai atrodo, bet būtų gėda pirkti“. Klausiausi ir galvojau: „Tai kas Lietuvoje – krizė, kad jau reikia imti paskolą batams įsigyti, ar proto užtemimas?“

Tikriausiai – pastarasis.

Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausios redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

Baigtos „Metropolitan“ lygos rudens rato pirmenybės

Lapkričio 8 d. buvo sužaistos paskutinės „Metropolitan“ lygos rudens rato rungtynės tarp vienu iš silpnesnių „Major“ divizijos komandų – „Zrinski“ ir „Belgrade“. Šis susitikimas baigėsi taikiai – 1:1, abi komandos turėjo pasitenkinti kukliu laimikiu – vienu tašku, nors „Belgrade“ klubui būtų labiau pravertę 3 taškai, mat komandos sąskaitoje jų yra tik 8. „Belgrade“ komanda, kuri pavasarį kartu su „Lituanica“ pateko į „Major“ diviziją, vis dėlto surinko dvigubai daugiau taškų negu lietuviai, kuriuos visą sezoną persekiojo nesėkmės, neleidusios mūsiškiams nė karto pajauti pergalės skonio.

Štai „Major“ divizijos varžybų rezultatų lentelė. Po 9 sužaistų rungtynių komandos išsirikiavo taip:

1. „Eagles“	28–4,	24;
2. „Schwabens“	20–8,	22;
3. „United Serbs“	15–16,	17;
4. „Maroons“	14–14,	13;
5. „Zrinski“	10–11,	13;
6. „Green-White“	10–12,	12;
7. „Belgrade“	9–13,	8;
8. „Vikings“	10–18,	6;
9. „Sockets“	6–17,	5;
10. „Liths“	12–21,	4.

Kaip matyti iš pateiktos lentelės,

tik dvi pirmosios komandos – „Eagles“ ir „Schwabens“ yra gerokai atsilėšusios nuo kitų.

Sudėtingas „autsajderių“ ketvertukas, nes 7-ą („Belgrade“) ir 10-ąją vietą („Lituanica“) skiria tik 4 taškai. O tarp jų esančios „Vikings“ ir „Sockets“ turi tik po 6 ir 5 taškus, tad pora pralaimėtų rungtynių jas gali nustumti į pačią uodegėlę. Yra daug vilčių „Lituanicai“ pavasarį pagerinti savo vietą: pakanka tik geresnės sėkmės, ir mūsiškiai gali prasimušti į lentelės vidurį. Tada tikrai nereikėtų baimintis dėl iškritimo į žemesnę diviziją.

Komandos treneris Algis Grochauskas nusiteikęs optimistiškai ir tiki, kad „Lituanica“ išliks „Major“ divizijoje. Jam pritaria ne tik būrys žaidėjų, bet ir sirgaliai.

I divizijos komandų padėtis

„Metropolitan“ I divizijos pirmosios trys komandos išsirikiavo taip:

1. „International“ 20–7, 22;
2. „Connections“ 32–7, 17;
3. „Kickers“ 23–13, 14.

Iš jų viena ar dvi turi vilčių patekti į „Major“ diviziją.

Prasidėjo salės futbolo varžybos

o „Pokerio klubas“ net 7:3 sudoravo „Nevėžį“.

Lapkričio 14 d. įvyks antrasis šių pirmenybių ratas. Pirmosios rungtynės (4:30 val. p. p.) suves „Šeduvą“ su „Pokerio“ klubu. Po to rungtyniaus „Vilnius“–„Kaunas-Max“ ir

Lapkričio 7 d. „Megaplex“ pastate (15301 S. Bell Rd., Homer Glen, IL) prasidėjo lietuvių mažojo futbolo salėje varžybos, kuriose rungtyniauja 6 komandos.

„Kaunas-Max“ įveikė „Šeduvą“ 5:3, „Vilnius“ nugalėjo „Legalus“ 4:3,

snį puošė didelė spalvota lietuvių nuotrauka.

Primena lietuviškas jo šaknis

Internete teko matyti keliasdešimt aprašymų apie Luką, kur sakoma, kad jo motina Rasa Verzbickienė yra buvusi Lietuvos 3,000 m rekordininkė, o patėvis Romas Bertulis Lietuvoje dirbo lengvosios atletikos treneriu. Jie į Čikagos apylinkes atvyko 2002-aisiais.

Spaudoje cituojamos Verzbickienės mintys apie tai, jog jaunas Lukas „užaugo“ bėgimų takuose ir kai paėmė krepšinio kamuolį į savo rankas, pirmenybę atidavė bėgimui. Rašoma, kad Lukas ne tik bėga, jį domina ir triatlonas (bėgimas, plaukimas ir dviračiai), ir šioje sporto šakoje vaikas yra toli pažengęs. Dvatlono varžybose (bėgimas ir dviračiai) jis yra tapęs pasaulio jaunimo čempionu, jau neskaitant pergalės triatlone. Tokių sportininkų kaip Lukas, Čikagos bei apylinkių gimnazijose beveik nėra – rašoma amerikiečių spaudoje bei internete.

„Fire“ pateko į Rytų grupės baigiamąsias varžybas

Po pralaimėjimo MLS profesionalų Rytų grupei pirmose atrinkamosiose rungtynėse išvykoje prieš New England „Revolution“ (1:2) čikagiečiams, norint patekti į kitą ratą, reikėjo namuose laimėti mažiausiai dviejų įvarčių skirtumu.

Žaisdami Toyota Park lapkričio 7 d. šią užduotį čikagiečiai įvykdė ir svečius iš JAV rytų (su lietuviu Edgaru Jankausku) nugalėjo 2:0. „Fire“ naujai įvarčius pelnė John Thorington ir C. Blanco. Pirmasis pasižymėjo 35-ąją minutę, o antrasis – likus 6 minutėms iki rungtynių pabaigos.

E. Jankauskas (tamsi uniforma) žaidžia prieš Čikagos „Fire“.

Kitoje Rytų grupės pusfinalio poroje laimėjo „Real Salt Lake“ komanda. Prieš šią komandą „Fire“ kovos lapkričio 14 d. 7 val. v. namuose – Bridgeview, IL, Čikagos pietvakarinėje dalyje esančiame „Fire“ stadione, kuris per pusfinalio susitikimą buvo perpildytas žiūrovų (telpa daugiau negu 21,000). Čia buvo ir nemažai lietuvių, kurie norėjo susitikti su savo tautiečiu Edgaru Jankausku (jis žaidė visą rungtynių laiką, tačiau jam, kaip ir kitiems jo komandos draugams, įvarčio pasiekti nepasisekė). Beje, E. Jankauskas 36-ąją žaidimo minutę už šurkštų žaidimą gavo geltoną kortelę.

„Nevėžis“–„Legalai“.

Iš viso vyks 5 ratai (paskutinis – gruodžio 5 d.). Gruodžio 12 d. prasidės ketvfinaliai, po to vyks pusfinaliai, o 2010 metų sausio 30 d. bus žaidžiamos baigiamosios varžybos.

Jeigu kas sako, kad L. Verzbickas nusiminė, jog praėjusį šeštadienį jam nepasisekė pagerinti Illinois valstijos kroso rekordo, pats sportininkas to nesureikšmina, sakydamas, kad jam tą įgyvendinti yra likę dveji metai (tai tiek laiko Lukas dar lankys gimnaziją).

Artėja kitos reikšmingos varžybos

Nepaisant jaunojo atletu traumos, jis tikisi, kad galės dalyvauti „Foot Locker“ Vidurio Vakarų atrankinėse kroso varžybose, kurios įvyks Kenosha mieste Wisconsin valstijoje lapkričio 26 d. Aštuoni geriausiai jose pasirodę bėgikai (Lukas tikisi, kad bus vienas iš jų) turės teisę dalyvauti visos Amerikos „Foot Locker“ kroso varžybose, kurios rengiamos gruodžio 10 d. San Diego mieste, Kalifornija.

Tikimės, kad mūsiškis atletas bus geriausias ir jose, nes iki to laiko vaiko koja turėtų būti visiškai sveika. To jam linki visi lietuviai ir jo gerbėjai amerikiečiai.

L. Verzbickas tapo Illinois valstijos kroso čempionu

Atkelta iš 1 psl. atrodė prastai ir gydytojai abejojo, ar iš viso Lukas galės pasirodyti Peoria, IL, kur jo laukė gerai pasiruošę Illinois valstijos bėgikai, nepatyrę jokių traumų.

Bėgdamas didžiausiųjų gimnazijų grupėje „Class 3A“ (joke varžosi geriausi sportininkai), Lukas jautėsi užtikrintai ir pergalė iškovota nesunkiai – 3 mylių nuotolį įveikdamas per 14 minučių ir 7 sekundes. Savo artimiausius du varžovus – Andrew Smith ir Jack Driggs iš York gimnazijos Elmhurst – lietuvis aplenkė net 21 sekunde, parodydamas 10-ąjį rezultatą ilgoje šių metinių Illinois valstijos bėgimų istorijoje. Vienintelis dalykas, ko jam nepavyko padaryti, tai pagerinti prieš 37 m. Craig Virgin iškovoto rekordo (13 min. 50.06 sek.). Tačiau to iš jo niekas ir negalėjo tikėtis, nes dauguma žinojo apie sportininko sužeistą koją, dėl kurios jis negalėjo treniruotis mažiausiai tris dienas prieš varžybas, apie ką rašė net didieji Čikagos amerikiečių dienraščiai. Vienas iš pagrindinių, „Chicago Sun Times“, lapkričio 5 d. išspausdino ilgą pokalbį su Luku, o straip-

LENKIJA – JOKS STRATEGINIS LIETUVOS PARTNERIS

KĘSTUTIS GIRNIUS

Lenkijos politikai ir apžvalgininkai vis labiau ir atviriau kritikuoja Lietuvą dėl tariamo lenkų tautinės mažumos diskriminavimo. Daugiausia priekaištų sulaukė lenkų pavidžių rašymas pasuose. Konstitucinio Teismo (KT) sprendimas nesustabdė kritikos srauto.

Net Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski įsitraukė į retorikos batalijas, reikšdamas nepasitenkinimą KT nutartimi ir tvirtindamas, kad Lietuvos laikyseną esą lemia menka jos, kaip demokratinės valstybės, patirtis.

Spaudžiama gana atkakliai ir nesismulkinant. Lenkų europarlamentaras Janusz Wojciechowski ragina Lietuvą pulti visuose tarptautiniuose susitikimuose už įstatymų laužymą ir aiškų lenkų mažumos diskriminavimą. Lietuva esą pasirašė tarpvalstybinę sutartį, o dabar pačiu blogiausiu sovietiniu pavyzdžiu to nedaro.

Įtakingas lenkų dienraštis „Rzeczpospolita“ aiškina, kad Lietuvos valstybė savo prigimtimi yra nepalanki kitataučiams. Grupė Lenkijos europarlamentarų kreipėsi į Europos Parlamentą, nes Lietuvoje lenkai esą baudžiami dėl savo gimtosios kalbos vartojimo netgi tuose rajonuose, kur jie sudaro 80 proc. gyventojų.

Lietuvos strateginiai interesai labiau susieti su Skandinavijos šalimis. Ūkio ryšiai auga, elektros tiltas jau statomas, daug ko galima išmokti iš Šiaurės kaimynų. Atrodo, kad vyriausybė supranta, jog reikia gręžtis į Šiaurę, juolab kad tai skatina Lenkijos arogancija.

Pasisakymai yra nedraugiški, beveik isteriški. Būtų dar galima suprasti, jei Rusijos pareigūnai kaltintų Lietuvą tautinių mažumų engimu, įgimtu nepakantumu, sutarčių ir tarptautinių normų pažeidinėjimais, demokratiškos patirties stoka. Bet tai daro šalis, kurią laikome strateginiu partneriu ir daro tai iš esmės dėl paso rašmenų.

Lietuviams irgi netrūksta įtarumo. Lenko korta sukėlė nemažai pasipiktinimo. Vieni laikė kortos dalijimą mėginimu menkinti Lietuvos pilietybės reikšmę, kiti nurodė, kad korta bus dalijama tik tose žemėse, kurių Lenkija neteko 1939 m., treči nuogaštavo, kad Lenko korta ir kita kultūrine veikla Varšuva siekia tautiškai neapsisprendusius Vilniaus krašto gyventojus galutinai paversti lenkais.

Buvo užuominų, jog kortą įgijusiems lenkams nereikėtų leisti dirbti valstybės tarnyboje ar kandidatuoti rinkimuose. Bet laimėjo sveikas pro-

tas, nutarta toliau negilinti lenko kortos klausimo.

Manychiau, kad lenkams reikėtų suteikti teisę oficialiuose dokumentuose rašyti savo pavardes tokias, kokios jos yra. Kodėl prievarta sulie-tuvinti pavardę žmogaus, kuris to nenori? Antra vertus, pavardės turėtų būti rašomos tik lotyniškais raidėmis, nes lietuvių kalba yra perėmusi lotynišką raidyną. Argumentas, kad nusileidę lenkams, turėsime įsivesti ir kirilicą, nėra rimtas.

Neįžvelgiu jokių revanšistinių užkulisių Lenko kortoje. Nebe tie laikai, kad Europos Sąjungos (ES) narės kėsintųsi viena į kitos teritoriją. Nevalia užmiršti, kad 1990–1991 m. Lenkija nereikšė jokių pretenzijų į Lietuvos žemes, priminė Lietuvos lenkams, jog jie yra Lietuvos piliečiai, o lenkų parlamentariai pirmieji atvyko į Vilnių po sausio 13 d. įvykių.

Tautinę kortą laikau teigiamu reiškiniu. Rūpinimasis savo tautiečiais, viešas priminimas, kad visada laukiama jų sugrįžtant, yra sveikintinas žingsnis globalizacijos sąlygomis, kai vis daugiau žmonių gyvena už tėvynės ribų. Kai kitų ES šalių piliečiams suteikiama teisė dalyvauti savivaldybių rinkimuose, nėra pagrindo laikyti pastangas stiprinti individo ryšius su tauta mėginimu sukurti penktąją koloną. Gaila, jog Lietuva nesusiprato pirmoji įvesti tokią kortą.

Vis dėlto lenkų politikų reakcija dėl pasų rašybos verčia susimąstyti. Retorinius išsišokimus būtų galima pateisinti, jei lenkų mažuma būtų engiama, jos teisės pažeidžiamos. To nėra. Lenkų politikai ne tik atvirai nurodinėja Lietuvos valdžiai ir KT, ką jie turi daryti, bet ir pamokančiu bei niekinančiu tonu siekia pasų klausimą paversti tarptautiniu skandalu. Tai, kad lenkų politikai netaktiškai ir nepagrįstai kritikuoja kitus kaimynus (pvz., Vokietiją), nepateisina Lietuvos dergimo.

Naujausi lenkų politikų išpuoliai yra dar vienas priminimas, kad Varšuvos politika Lietuvos atžvilgiu nėra grindžiama tik gera valia ir šiltais jausmais. Neapsieinama be ultimatyvių reikalavimų. Prieš dvejus metus Lenkijos ekonomikos ministras Piotr Wozniak ultimatyviai pareiškė, kad Lenkijai negavus trečdaliao naujos atominės jėgainės gaminamos elektros energijos, vėluos elektros tilto su Lietuva statyba.

Net dabar Lenkija kviečiama dalyvauti elektrinės statyboje, nes, priešingu atveju, tiltas liks nepastatytas. Varšuva neskiria pirmenybės nei Baltijos kelio statybai, nei geresniems geležinkelio ryšiams. Veikia ji vilkina šiuos projektus, nors žino, kad be jų Lietuvai bus sunku išsivaduoti iš sąlyginio atskirtumo ir užmegzti fizinius ryšius su Vakarais.

Tokios laikysenos akivaizdoje neįmanoma laikyti Lenkijos strateginiu partneriu. Tiesa, partnerio sąvoka pastaruoju metu yra nuvertinta, kiekviena šalis skelbiasi turinti kelis tuzinus tokių partnerių. Bet seniai nebėra rimtesnės strateginės partnerystės, **Nukelta į 9 psl.**

Ar Misiukonį nuteis?

BRONIUS NAINYS

Turbūt ne. Jis suspės numirti, nesulaukęs teismo pabaigos. Nors kaltinamasis dar tik 70 metų ir sveikatos bėdomis nesiskundžia, tačiau bylos eiga gali jį pranokti, nors jis gyventų dar dvidešimt ar daugiau metų. Juk Panevėžio apygardos prokuratūrai, ikiteisminį tyrimą pradėjusiai 1998 metais, bylą paruošti teismui prireikė net vienuolikos metų, ir per tą laiką šeši iš dešimt įtariamųjų numirė. Yra rimta galimybė, kad teismo eiga gali užtrukti gal net dvigubai tiek, ir visi keturi likę kaltinamieji teisėjo sprendimo tikrai nesulauks. Šalia to gali ir pats teisėjas ar teisėjai numirti. Tai dar viena iš daugelio Lietuvos valstybės didžiųjų bėdų, lietuvių tautos tragedijų, į bylą įvėlusį net Lietuvos prezidentą.

„Medaliai kagėbistams žudikams“ – antraštė mano bičiulio laiško, primenančio, kad įtariamasis Marijonas Misiukonis, vienas pagrindinių paskutinio Lietuvos partizano Antano Kraujelio 1965 m. sunaikinimo dalyvių, 2000-ųjų Vasario 16-tąją Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino trečiojo laipsnio ordinu. Lietuva turbūt nepamiršo Nijolės Sadūnaitės griežto asmeninio protesto Prezidentūroje apdovanojimo metu. Kaip taip garbingai už „nuopelnus“ Lietuvai atlygintą kagėbistą teisti? O kad jis šiam okupanto nusikalstamam įrankiui priklausė, žurnalistams prisipažino pats. Neieškojau to darbo, tačiau buvau išsiųstas į Anykščius ir tapau operatyviniu KGB darbuotoju, aiškinosi.

Žinoma, toks Adamkaus poelgis nuo atsakomybės jo neatleidžia, tačiau šio įtariamo nusikaltėlio lietuvių tautai apdovanojimo eiga ir baigtis – negi jo vieno sprendimas? Neišsitraukė jis ordino iš kišenės ir, pasišaukęs Misiukonį, plodamas per petį, iškilmingai įteikė – va, tau padėka už išskirtines paslaugas tėvynei. Kas nors turėjo prezidentui Misiukonį pasiūlyti, jo vertę Lietuvai įrodyti, apdovanojimą pagrįsti. Įdomu, kas jis toks? Dargi ir ne vienas. Juk yra kažin kokia komisija, sudaryta iš žymių žmonių. Ji irgi turėjo tarti savo autoritetinę žodį. Negi nė vienas toje komisijoje tikrai nieko apie Misiukonio tokius žygdarbius nežinojo? Taip pat nesinori tikėti, kad nė vienas Adamkaus patarėjas nebūtų apie tai žinojęs. Tad ar jie tylėjo, ar Adamkus jų neklausė? Ar kur nors yra atsakymas į šį klausimą?

Didelis akibrokštas Adamkui medaliais jo apdovanotam buvusiam KGB agentui Marijonui Misiukoniui mestus įtarimus radus pakankamai pagrįstais atiduoti jį teismui. Tačiau kol kas – dar tik įtarimai, kuriuos teismas gali rasti ir nepagrįstus. Tokiu atveju akibrokštas tik akibrokštu ir lieka. Tačiau kas bus, jeigu, tarkime, įvyksta stebuklas ir po metų teismo sprendimas – KGB buvęs agentas Marijonas Misiukonis kaltas už dėl Lietuvos laisvės kovojusio partizano Antano Kraujelio sunaikinimą ir sodinamas už groty. Penkerius – mažiausiai, dvidešimt metų ar net iki gyvos galvos, jeigu buvusiam okupanto paskirtam sovietų okupuotos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministru bus taikomas paprastai su tokiais įvykiais siejamo lietuvių tautos genocido įstatymas.

Tada buvusiam Lietuvos prezidentui jau daugiau negu tik akibrokštas. Ir ne jam vienam, bet ir siūlytojų – kalbama, kaip tik vienam iš buvusių jo patarėjų, ir siūlymą parėmusiai apdovanojimų komisijai. Kažin ar tokiu atveju įstatymas irgi nereikalauja ikiteisminio tyrimo? Tik, ko gero, irgi su galimybe tęsti tiek pat ar net daugiau metų.

Kaipgi kitaip, atsako į mano klausimą kitas šiuo reikalu besidomintis bičiulis. Ar Panevėžio apygardos prokuratūroje nebuvo Misiukonio draugų? Dar nuo anų laikų? Gal ir šios apygardos prokuratūrai vadovauja panašūs į prieš kelias dienas tinklalapiuose išryškintą šiauliškį, Charkovo teisės instituto auklėtinį, Anatolijų Mirnyją, sumaniai kartu su teisėjais ir VSD organizuojantį žurnalistų telefoninių pasikalbėjimų pasiklausymus.

Tas pats „kaipgi kitaip“ teiginys atsako ir į jau metus vilkinamą kauliškio Drąsiaus Kedžio pedofilijos skundą, pajudėjusį tik dienos šviesoje prieš prokurorų akis žudikui paklojus jo paties pedofilija kaltinamų dvejų žmonių lavonus. O skundo vilkintojus pripažinus kaltais – tik švelnutės pastabėlės, neva laipteliu pažeminant juos tarnyboje. O kiek metų už skverną velkasi Viktoro Uspaskicho ikiteisminio tyrimo byla? Sukta knygyvedyba, mokesčių valstybei nemokėjimu kaltinamas, vos ne metus nuo teisėsaugos slapstęsis gimtiniėje Rusijoje, o į Lietuvą grįžęs Vilniaus oro uoste su antrankiais sutiktas, šiandien šis kitatautis šaltkalvis, viskuo patogiai aprūpintas, atstovauja Lietuvai Europos Parlamente ir valstybės teisėsaugai rodo špygą. Ar galima tikėtis, kad kada nors ir šis ikiteisminis tyrimas pasibaigs ir Uspaskichas bus teisiamas? Vargu.

Tad ir didelis klausimas, ar įvyks čia mano minėtas stebuklas ir ar bus teisiamas ir lietuvių tautos didvyrio partizano Antano Kraujelio sunaikinimo dalyvis Marijonas Misiukonis? Ar nebus taip, kad Lietuvos prezidento Adamkaus aukščiausias apdovanojimas už „nuopelnus“ Lietuvai liks puošti šio kagėbisto buveinės pagrindinio kambario šviesiausių sieną? Dargi pakabintas šalia iš Maskvos gauto kokio Lenino ar kito panašaus komunistinio žymens už okupantui besipriešinusio lietuvių patrioto sunaikinimą? Tačiau kurie prisimena 2009 m. spalio 10 d. Bernardinai.lt išspausdintą Ingridos Vėgelytės straipsnį „Kas išgirs teisiamus Lietuvos laisvės kovų dalyvius“, tie žino, kad ant kaltinamųjų suolo susodinti ir tikrai bus teisiami žymieji mūsų laisvės kovotojai – partizano Daumanto brolis partizanas Antanas Lukša, Nijolė Sadūnaitė ir visa 40,000 Lietuvos politinių kalinių, partizanų, tremtinių vienijanti organizacija – už tai, kad jie kagėbistą Algį Klimaitį-Kliugerį pavadino tikruoju KGB agento Kliugerio vardu.

Alfa.lt

Lietuvos Partizanų globos fondo veikla

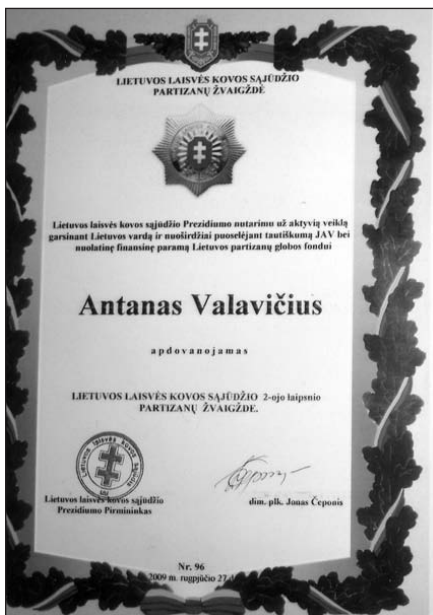
ANTANAS PAUŽUOLIS

„Tu esi Tėvynė man, miela Lietuva, visada didžiuojuosi, nes tu man sava”. Tai žodžiai dainos, kurią dainuodavo partizanai, gyvendami bunkeriuose. Lietuvos Partizanų globos fondas (LPGF) buvo įsteigtas 1995 metais rugsėjo mėn. 25 dieną lietuvių visuomenės prašymu. Fondas gyvuoja iki dabar, jo valdybą sudaro: Leonas Maskaliūnas, pirmininkas, buvęs partizanas Povilas Vaičekauskas (Klevas), sekretorius, Vytautas Gaižutis, išdininkas, Marija Remienė ir Antanas Paužuolis – nariai. Šių metų pasitarime taip pat dalyvavo LPGF garbės nariai Viktorija ir Antanas Valavičiai.

Fondo finansinę padėtį tikrina JAV Lietuvių Bendruomenės Kontrolės komisijos. Valdybos nariai, kurie važiuoja į Lietuvą patikrinti, kaip naudojamos pašalpos, už kelionę užsimoka patys. Visi valdybos nariai dirba be atlyginimo ir yra dėkingi lietuvių visuomenei už aukas. Iki šio laiko jau yra nusiųsta daugiau nei pusė milijono dolerių partizanams, jų laidojimui, sunkiai sergantiems, mokslapinigiai, kaip mažos stipendijos, partizanų atžaloms, partizanų spaudai ir knygų leidimui apie jų veiklą. Knygos yra teikiamos mokykloms nemokamai su tikslu supažindinti augantį jaunimą su partizanais, kovojusiais dėl Lietuvos laisvės. Knygų platinimas vyksta labai sunkiai, nes mokyklų vadovybėse yra užsiliusių praeities režimo valdininkų.

Fondo valdyba yra gavusi skundų, kad pašalpa ne visiems duodama. Fondo valdyba pabrėžia, kad ji pašalpų niekam neskiria, tą atlieka partizanų išrinkta valdyba, kuri vadina si Lietuvos laisvės ir kovų sąjūdis (LLKS). Jos pirmininko pareigas eina Jonas Čeponis. Skiriant pašalpą, partizanų valdyba yra parengusi nuostatus, kuriais ir vadovaujasi. Asmenys, turintys skundų, turėtų kreiptis į skirstytojus, kurių raštinė yra Panevėžio priemiestyje. Čeponis palaiko ryšį su LPGF valdyba Čikagoje, atsiunčia pašalpą gavusių sąrašus su gavėjų parašais. Pirmininkas arba sekretorius, asmeniškai nuvykę, patikrina vietoje. Iki šiol nerado jokių nesklaidumų. Reikia atminti, kad niekada nerasi 100 procentų patenkintų pašalpų gavimu, visada atsiras „nuskriaustųjų”.

Grįžus LPGF pirmininkui ir sekretoriui iš Lietuvos, spalio mėn. 13 dieną įvyko Fondo narių pasitarimas.

LLKS apdovanojimo Valavičiams nuorašas.

LPGF valdyba su Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio partizanų žvaigžde apdovanotais Antanu ir Viktorija Valavičiais (iš k.): V. Gaižutis, A. Paužuolis, Valavičiai, L. Maskaliūnas ir P. Vaičekauskas. Nuotraukoje trūksta M. Remienės.

Pirmininkas ir sekretorius be savo asmeninių reikalų daug laiko skyrė pokalbiams su pašalpos paskirstymo valdybos nariais, pavieniais partizanais ir bendrai lietuvių visuomenės nariais.

Iš pranešimo metu gautų žinių buvo galima susidaryti nuomonę, kad Lietuvoje yra dar daug asmenų, smerkiančių partizanus. Nepalanki nuomonė padidėja, kai Lietuvos Seimas priėmė palankius nutarimus partizanams, o Lietuvos Vyriausybė ėmė rodyti padidintą dėmesį Lietuvos laisvės kovotojams. Daug neapykantos rodo buvę sribai, policijos agentai, kalėjimų saugotojai, buvę tardytojai ir asmenys, prisidėję prie išvežimų.

LLKS valdyba yra labai dėkinga išveivijos aukotojams, kurie savo aukomis remia partizanus ir ryšininkus. Kaip padėką nuolatiniams talkininkams, Čikagoje veikiančiam LPGF, Viktorijai ir Antanui Valavičiams ji įteikė Partizanų žvaigždę, kurioje parašyta: „Už aktyvią veiklą garsinant Lietuvos vardą ir nuolatini puoselėjant tautiškumą Amerikoje, ir nuolatine finansine parama Lietuvos partizanų globai.”

Gautus apdovanojimus įteikė LPGF pirmininkas L. Maskaliūnas. Gerb. Valavičiai buvo labai nustebinti

ti gautu žymeniu, išreiškė padėką Fondo valdybai už jų išskyrimą iš kitų darbuotojų ir prašė perduoti padėką LLKS vadovybei už apdovanojimą, taip pat pabrėžė, kad partizanų rėmimas yra kiekvieno lietuvių pareiga, nes partizanai aukoję savo jaunystę ir gyvybę dėl Lietuvos laisvės, gindami ją nuo okupantų.

Iš išdininko V. Gaižučio finansinio pranešimo matėsi, kad aukotojų skaičius nemažėja. Aukų padaugėja po „Ryšininko” išsiuntimo aukoto-

jams. „Ryšininkas”, susidedęs iš trijų lapelių, palaikė ryšį su aukotojais ir partizanais. Šiame leidinyje yra spausdinami trumpi aprašymai su partizanų nuotraukomis, jis siunčiamas aukotojams kartą per metus. „Ryšininko” išleidimas pareikalauja daug darbo ir išlaidų, bet ryšiui palaikyti jis labai reikalingas. Kviečiame visus tautiečius prisijungti prie partizanų šalpos, nes jų liko tik keli šimtai ir jų gretos mažėja kas mėnesį. Ačiū visiems.

Viešas kreipimasis Dėl Liberalų sąjūdžio siūlymo atimti iš nevyriausybinių organizacijų 2 proc. GPM

Gerbiami žiniasklaidos atstovai,

kreipiuosi į Jus, išreikšdamas „Lietuvos Caritas”, pustrčio tūkstančio savanorių talkininkų ir darbuotojų vienijančios vargstančiųjų paramos bendrijos, nerimą dėl Liberalų sąjūdžio drastiško siūlymo atimti iš nevyriausybinių organizacijų (NVO) galimybę pačių mokesčių mokėtojų sprendimu gauti 2 proc. nuo jų sumokamo gyventojų pajamų mokesčio (GPM).

Siūlymas, nepaisant tariamo pragmatizmo (ekonominio sunkmečio sąlygomis 2 proc. lėšomis ketinama paremti „Sodra”), yra nepriimtinas daugeliu atžvilgių.

1. Įstatymo suteikta galimybė piliečiams savo nuožiūra 2 proc. GPM paremti trečiąjį sektorių yra viena iš nedaugelio realių pilietinės visuomenės stiprinimo formų. Iki šiol pačios visuomenės nevyriausybiniams organizacijoms tokiu būdu skiriama parama nebuvo pakankama, tačiau tolydžio populiarėjanti. Gniuždyti dar nesutvirtėjusių pilietinio aktyvumo tradiciją reikėtų ilgalaikius nuostolius demokratijos brandai šalyje, daromus vardan abejotino trumpalaikio poveikio.

2. Pagal statistinius duomenis pajamos, kurias galiausiai gautų „Sodra”, atėmus 2 proc. GPM iš ne-

vyriausybinių organizacijų, būtų lašas jūroje, niekaip nekeičiantis makroekonominės padėties. O NVO dėl tokio sprendimo netektų vieno iš negausių savo veiklos išlaikymo galimybių. Turint omeny, kad didžioji dalis NVO Lietuvoje yra socialinės veiklos organizacijos, taip būtų kenkiama aktyviosios visuomenės dalies pastangoms spręsti skurdo ir atskirties problemas.

3. Kad iš tikrųjų atitiktų pagrindinį savo tikslą – stiprintų trečiojo sektoriaus pajėgumus, „2 procentų GPM” įstatymas turi būti tobulinamas, atsižvelgiant į veiksmingus Vakarų šalių (Italijos, Vokietijos ir kt.) modelius, pagal kuriuos tam tikrą GPM procentą mokesčių mokėtojai gali skirti tikrai gana ribotam skaičiui veiksmingai veikiančių ir gerą vardą turinčių nevyriausybinių, bažnytinių, socialinių organizacijų. Tokios teisės negali turėti biudžetinės įstaigos ar šalia jų – specialiai 2 proc. GPM gavimui – sukurtos pseudonevyriausybines struktūras.

Prašau Jus, Keturiosios valdžios atstovus, neapleisti šios temos ir sukurti stiprią platformą viešajai nuomonei ir teisingam jos atstovavimui.

Pagarbiai –
kun. Robertas Grigas
„Lietuvos Caritas” generalinis direktorius

„Širdimi visada esu su Jumis“

LORETA TIMUKIENĖ

Praėjusį sekmadienį moterų klubo „Alatėjos“ narės vėl buvo susibėgusios į krūvą. Šikart – ne tik pasitarti, kaip paminėti artėjantį klubo gimtadienį, bet ir suruošti siuntinį, kuris kelias į Lietuvą „Rugutei“. Malonus sutapimas – pasirodo, tą pačią dieną, lapkričio 28-ąją, savo gimtadienį švęs ir „Alatėja“, ir „Rugutė“. Tik rugučiuokai – metais vyresni.

2004 metais „Rugutės“ paramos ir labdaros fondą (www.rugute.lt) Lietuvoje įkūrė Edita ir Dainoras Abrukauskai, netekę onkologine liga sirgusios trejų metų dukrelės Rugilės. Akistata su liga, patirtis keliaujant per Rugilės gydymą ir noras pasidalinti savo patirtimi su tais, kuriems jos itin reikia, Fondo steigėjus paskatino ištiesti pagalbos ranką šeimoms, kurios susidūrė su pikčiausiu ir skaudžiausiu priešu – onkologine mažylio liga.

„Alatėjos“ draugystė su „Rugute“ tęsiasi jau kelinti metai – moterys ne tik siunčia dovanas vaikams, sergantiems piktybinėmis ligomis, bet ir bendrauja su Edita, būdamos Lietuvoje klubo narės pasistengia užsukti ir pas rugučiuokus.

Neseniai Edita atsiuntė laišką, kuriame rašo: „Liūdna, bet rugučiuokų vis daugėja, galiu nedrąsiai pasidžiaugti nebent tuo, kad tyliai stebėdamos Fondo veiklą vis daugiau šeimų pasiryžta pradėti bendrauti vieni

su kitais, dalintis patirtimi. Be Fondo kasdieninių darbų, ruošiamės ‘Rugutės’ gimtadieniui, per kurį vyks ir kraujo donorystės akcija, laukiam atvykstančių švedų, netrukus pradėsime ruošti jau tradicinei kalėdinei kelionei pas vaikus. Bet visame šiame šurmulyje nepamirštu prisiminti Jūsų, pagalvoti, pasidžiaugti, kai perskaitau Jūsų naujienas. Iš tiesų brangiausia dovana mums – žinojimas, kad nuolat esate su mumis kartu, kad palaikote, neužmirštate, galvojate. Niekada nerasiu tinkamų žodžių išreikšti begalinę padėką Jums už tai. Ir noriu, kad žinotumėte – širdimi visada esu su Jumis. Tyliai šypsaisi, nes tą pačią dieną dar vėlesnius veiklos metus minėsime ne vieni – mintimis būsime kartu su Jumis, širdyse linkėdami ‘Alatėjai’ kuo didesnės sėkmės ir tolimesnių gražių bei prasmingų darbų.”

„Alatėjos“ moterys viliasi, kad jų dovanos pradžiugins su pikčiausia liga besikaunančių mažylių akis, kurios taip nori išvysti rytojų, net ir didžiausio skausmo akistatoje laukia stebuklo. Juolab kad nebe už kalnų – Kalėdos...

O dabar, belaukiant balto žiemos stebuklo, „Alatėja“ nori sukurti jaukią oranžinę šventę klubo 4-ojo gimtadienio proga. Apie klubo veiklą daugiau galima sužinoti apsilankius www.alateja.us arba atėjus į gimtadienio šventę, kuri vyks lapkričio 28 d. 6 val. v. Balzeko kultūros muziejuje.

Klubo moterys ruošia siuntinį „Rugutei“.

Juritos Tamošiūnienės nuotr.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org dalia.cidzikaite@gmail.com

PADĖKOS DIENA – METAS DALINTIS SAVO PERTEKLIUMI SU LIKIMO NUSKRIAUSTAISIAIS

Padėkos dienai artėjant, prisiminkime alkstančius Lietuvoje. Jiems galite padėti paremdami Lietuvoje veikiančią Maisto banką. Šį rudį besikreipiančių į Maisto banką ir kitas labdaros organizacijas sparčiai gausėja.

Pernai paramos maisto produktais kas mėnesį kreipėsi apie 200,000 žmonių, šiemet jau daugiau nei 400,000. Dėl didėjančio nedarbo (jau siekiančio daugiau nei 13 proc.) ir mažėjančių algų Lietuvoje, vis dažniau tarp gavėjų atsiranda šeimų su vaikais.

Maisto bankas ne tik dalija Europos Sąjungos perteklinių maisto produktų paketus, bet ir organizuoja kasmetines ir papildomas maisto aukojimo akcijas visoje Lietuvoje.

Neseniai pradėjo naują projektą – su vienu prekybos tinklu susitarė paimti maisto produktus su greit pasibaigiančiomis galiojimo datomis ir išvežioti po labdaros valgyklas ir die-

nos centrus skubiam panaudojimui.

Jūs galite paaukoti Maisto bankui per JAV ne pelno organizaciją Community Action Lithuania (CAL), kurios misija – remti pilietines iniciatyvas Lietuvoje. Visa Jūsų paaukota suma bus pervesta Maisto bankui ir visą aukotą sumą galite nurašyti nuo mokesčių. Visas Maisto banko dalijamas maistas suaukotas. Jūsų auka parems veiklos išlaidas – transportą, sandėliavimą, dalijimą, savanorių telkimą ir kt.

Padėkos diena – metas pamąstyti, metas dalintis savo pertekliumi su likimo nuskriaustaisiais. Jeigu galite padėti, išrašykite čekį Community Action Lithuania, čekio apačioje pažymėdami, kad tai auka Maisto bankui.

Čekį siųskite:

Community Action Lithuania
c/o Rimga Viskanta
650 San Dieguito Drive
Encinitas, CA 92024

KLAUSIMĖLIS MAJORUI

Arūnas Stašaitis („Draugas“, laiškų skyrius, 2009 m. spalio 28 d.) gana jausmingai pasmerkia generolą Vincą Vitkauską už tai, kad jis Antano Smetonos kabineto paskutiniame posėdyje 1940 m. birželio 15 d. pareiškė, kad tada Lietuvos kariuomenė nebuvo pasiruošusi ginklu pasipriešinti prieš Raudonąją armiją. Bet kodėl jis išskiria vieną gen. Vitkauską?

Tame paskutiniame posėdyje dalyvavo ne vienas, o keturi generolai. Ne vien gen. Vitkauskas, bet gen. Raštikis ir gen. Pundzevičius pasisakė, kad Lietuvos kariuomenė nėra pajėgi pasipriešinti. Kažkodėl A. Stašaitis iš šių trijų pasirenka pasmerkti tik gen. Vitkauską. Bet gen. Raštikis ir Pundzevičius, kaip karininkai, abu turėjo didesnę autoritetą negu gen. Vitkauskas. Gen. Raštikis buvo tik ką baigęs penkerių metų Lietuvos kariuomenės vado kadenciją ir iš visų geriausiai žinojo Lietuvos kariuomenės pajėgumą. Gen. Pundzevičius, buvęs kariuomenės štabo viršininkas, buvo numatytas perimti kariuomenės vado vietą iš Raštikio, ir tikrai

jam atsisakius, tai buvo pasiūlyta gen. Vitkauskui. Kai vyko paskutinis posėdis gen. Vitkauskas nebuvo išbuvęs tame poste nė pilno pusmečio.

Galima beveik sakyti, kad gen. Vitkausko pareiškimas apie tuometinę Lietuvos kariuomenės padėtį buvo tikrai jo pritarimas anų dviejų, daugiau pasižymėjusių generolų nuomonėms. Tai kodėl tik vieną gen. Vitkauską kaltiname už tą sprendimą? Iš gen. Musteikio pasisakymo tame pačiame posėdyje atrodo, kad Musteikis daugiausia kaltino Raštikį: „Anksčiau – duok pinigų, pinigų [kariuomenei ir ginklam], o dabar – bijom šautuvą pakelti.”

O jeigu kalbėtume apie rezervų mobilizaciją, juk mobilizacija buvo sušaukta 1939 metais, įvyko fiasko, ir visi trys karininkai paskutiniame posėdyje aiškiai žinojo, ko galima ir ko negalima tikėti iš mobilizacijos.

Apskritai, neįmanoma lyginti 1940 metų sąlygų su tuo, kas vyko 1991 metais.

Donatas Januta
San Francisco, CA

NUVERTINAME LIETUVĄ

Gaila, kad nuvertiname Lietuvą per jos Tūkstantmečio šventę, vartodami žodžius „Grand Duke“, „Grand Dukes Palace“ (atseit valdovų rūmai). Didysis kunigaikštis ne visai verčiamas „Duke“, nes po karaliaus kitas laipsnis yra „Prince“, o ne jam paklusnus „Duke“. Todėl turime Prince Charles, Prince Williams, o ne žemesnį „Duke“ titulą.

Bernard Pares savo knygoje „History of Russia“ („Vintage

Books“, 1965) rašo: Vitovt (Vytautas), Grand Prince of Lithuania, ir ne vien jis. Sakymą „Grand Prince“ gina „Encyclopedia Lituanica“, Rasa Mažeikaitė savo magistro darbe Kent State University ir kiti. Anglų kalbos žodynai rašo, kad princo valda yra „Princedom“, tad „Grand Princedom of Lithuania“ yra daug svaresnis negu „Duchy“.

Dr. Viktoras Stankus
Euclid, OH

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Prenumeruokime ir skaitykime „Draugą“!
www.draugas.org

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Vilnius, lapkričio 12 d. (ELTA) – Lapkričio 11-ąją Signatarų namuose paminėtos „Tautiškos giesmės“ autoriaus Vincas Kudirkos (1858–1899 m.) 110-osios mirties metinės – pristatyta knyga „Vincas Kudirkos autografai. Maniemsiems“.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

J. Basanavičiaus premija skirta Lietuvos nacionalinio muziejaus vadovei

Vilnius, lapkričio 11 d. (BNS) – Valstybinė Jono Basanavičiaus premija šiemet skirta Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorei Birutei Kulnytei.

Vyriausybė nusprendė, kad B. Kulnytė premijos nusipelnė už etninės kultūros tradicijų plėtojimą, puoselėjimą, tyrinėjimą bei kūrybinę veiklą etninės kultūros srityje.

J. Basanavičiaus premija, kurios dydis – 65,000 litų, kasmet skiriama už reikšmingiausius pastarųjų penkerių metų Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių darbus, susijusius su etninės kultūros plėtojimu, puoselėjimu, ugdymu ir tyrinėjimu, taip pat už kūrybinę ir mokslinę veiklą etninės kultūros srityje.

Premija įteikiama per J. Basanavičiaus gimimo dieną – lapkričio 23-ąją.

Kretingos rajone, Šateikiuose,

1949 m. gimusi B. Kulnytė – muziejininkė, kultūros istorikė, parodų ir leidinių autorė ir bendraautorė, Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) Lietuvos skyriaus ir Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos narė.

J. Basanavičiaus premijos laureatė 1973–1975 m. dirbo vyriausiąja mokslo darbuotoja Istorijos ir etnografijos muziejuje, 1975–1989 m. vadovavo šio muziejaus Liaudies meno sektoriui, 1989–1992 m. – Etnografijos skyriui. Nuo 1992 m. B. Kulnytė yra Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorė.

Už nuopelnus kultūrai B. Kulnytė apdovanota Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio ordino Riterio kryžiumi, o 2008 metais už nuopelnus Latvijos kultūrai pagerbta valstybiniu Latvijos apdovanojimu – ketvirto laipsnio Pripažinimo kryžiaus ordinu.

Lietuviškose mokyklose bus statomi priestatai ir sporto aikštynai

Vilnius, lapkričio 11 d. (BNS) – Šešių Rytų Lietuvos mokyklų, kuriose ugdymas vyksta lietuvių kalba, plėtrai iki 2012 metų ketinama panaudoti 43 mln. litų. Už šias lėšas bus statomi priestatai bei sporto aikštynai.

Vyriausybė pritarė šio regiono švietimo įstaigų plėtros programą numatančiam Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) parengtam nutarimo projektui.

„Programa finansuojama pagal šalies finansines galimybes iš valstybės biudžeto ir Valstybės investicijų programoje Programos vykdytojams patvirtintų bendrųjų ir kitų teisėtai gautų lėšų“, – teigia ministerija.

Anot ŠMM, šiame regione trūksta mokyklų, kuriose ugdymas vyksta lietuvių kalba, patalpų, pastatai neatitinka higienos reikalavimų.

Šiuo metu Rytų Lietuvoje statomi keturių bendrojo lavinimo mokyklų priestatai: Vilniaus rajono Maišiagalos Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Algirdo vidurinės, Lavoriškių pagrindinės mokyklų, Rudaminos „Ryto“ gimnazijos, Eitminiškių vidurinės mokyklos Ažulaukės skyriaus.

Taip pat statomi dviejų bendrojo lavinimo mokyklų sporto aikštynai:

Grigiškių „Šviesos“ vidurinės mokyklos ir Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos. Visose šiose įstaigose pamokos vyksta lietuvių kalba.

Įgyvendinus programą, bus baigtas statyti vienos bendrojo lavinimo mokyklos priestatas, įrengtas vienas sporto aikštynas, vykdomi trijų bendrojo lavinimo mokyklų pastatų ir vieno sporto aikštyno statybos darbai.

ŠMM teigimu, bus įrengta 5,338 kvadratinė metrų naujų patalpų, pritaikytų ugdymo procesui, 2,400 mokinių pagerės mokymosi ir higienos sąlygos.

Ministerijos duomenimis, 2007–2008 mokslo metais veikė 287 savi-valdybių ir valstybinės Rytų Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklos. Pusėje jų mokoma lietuvių mokomąja kalba, kitose – lenkų, rusų kalbomis arba lietuvių ir lenkų, lietuvių ir rusų, rusų ir lenkų, lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis.

2007–2008 mokslo metais Rytų Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose mokėsi 107,500 mokinių: lietuvių kalba – 70,3 proc., lenkų – 15,2 proc., rusų – 14,3 proc., baltarusių – 0,1 proc.

Turkija panaikino vizas turistams iš Lietuvos

Vilnius, lapkričio 12 d. (BNS) – Turkijos Vyriausybė panaikino reikalavimą, kad turistiniais tikslais į Turkiją vykstantys Lietuvos piliečiai privalo turėti vizas.

Tai patvirtinantį dokumentą Lietuvos užsienio reikalų ministrui Vygaudui Ušackui per Viliuje vykusį susitikimą įteikė naujasis Turkijos ambasadorius Lietuvoje Omer Altug.

Ministras pasveikino šį sprendimą ir pareiškė, kad jis palengvins Lietuvos turistų keliones į šią šalį.

„Turkija yra viena iš labiausiai Lietuvos turistų lankomų šalių, todėl vizų režimo panaikinimas Lietuvai yra labai svarbus“, – teigė V. Ušackas.

Lietuvos piliečiai nuo šiol gali be vizos įvažiuoti į Turkiją ir kaip turistai viešėti joje ne ilgiau kaip 90 dienų per 180 dienų laikotarpį. Kitais tikslais į Turkiją vykstantiems asmenims reikalavimas turėti vizą lieka.

Bevizis režimas Lietuvos turistams jau galioja, tačiau, anot URM, pirmosiomis sprendimo įgyvendinimo dienomis „išlieka techninių nesklaidumų tikimybė“.

Lietuva diplomatinius santykius su Turkija užmezgė 1991 m. rugsėjo 3 d. 2008 m. Turkijoje lankėsi apie 90,000 Lietuvos piliečių, jie už Turkijos vizas iš viso sumokėjo apie 4,7 mln. litų.

Lietuva sergančiųjų nebetirs dėl vadinamojo kiaulių gripo

Vilnius, lapkričio 12 d. (BNS) – Lietuvoje ligoniai, kurie įtariamai susirgę pandeminiu, arba vadinamuoju kiaulių, gripu A(H1N1), nebebus tiriami dėl šios ligos.

Kaip pranešė Sveikatos apsaugos ministerija (SAM), laboratoriniai ir epidemiologiniai tyrimai siekiant išsiaiškinti, ar gyventojai užsikrėtę būtų šiuo virusu, nebebus atliekami visiems ligoniams.

Sveikatos apsaugos viceministras Artūras Skikas sakė, jog nuo šiol pasirinktinai bus tiriami tik kai kurie užsikrėtę asmenys – tie, kurie guli ligoninėse, kuriems paūmėjo liga ir panašiai.

Tokio sprendimo priežastis – tai, kad per visą pandemio gripo plitimo laikotarpį Lietuvoje laboratoriskai patvirtinta daugiau kaip 100 su-

sirgimų. Tuo metu pagal Pasaulio sveikatos organizacijos reikalavimus ir kitų šalių patirtį laboratoriskai reikėjo patvirtinti apie 100 pirmųjų susirgimo pandeminiu gripu atvejų.

Anot SAM, nepriklausomai nuo šio sprendimo, epidemiologinėje priežiūroje dalyvaujantys gydytojai toliau ima bandinius.

Sveikatos viceministrė Nora Ribokienė yra sakiusi, kad Lietuva turi galimybę iki 2009 m. pabaigos įsigyti vakciną nuo vadinamojo kiaulių gripo, nes vaistų tiekėjai atliekamų vakcinų gavo iš šalių, jų turėjusių per daug.

Vyriausybės nutarimu pandemio gripo programai vykdyti nuspręsta skirti 1,7 mln. litų. Iš jų 70,000 bus skirti vakcinai įsigyti, o už 1 mln. litų bus papildytos antivirusinių vaistų atsargos.

Lietuviško džiaz šventė Briuselyje

Neda Malūnavičiūtė ir Artūras Anusauskas.

G. Anuškevičiūtės nuotr.

Vilnius, lapkričio 11 d. (Lietuviams.com) – Lapkričio 8–9 d. žymiausiame Briuselio džiaz klube „The Music Village“ siautė džiazas iš Lietuvos. Du vakarus iš eilės sauskimšame klube koncertavę muzikantai – dainininkė Neda Malūnavičiūtė bei pianistas Artūras Anusauskas – sulaukė ne tik ypač šilto vietos lietuvių palaikymo, bet ir Briuselio džiaz mylėtojų audringų plojimų.

Belgijos Lietuvių Bendruomenės kartu su Lietuvos ambasada Belgijos Karalystėje organizuotas lietuvių džiaz muzikantų pasirodymas pasiekimo sulaukė dar net neprasidėjęs. Mat vietoj planuoto vieno, organizatoriams teko skubiai rengti du koncertus, idant dauguma pageidavau-

siųjų galėtų paklausti džiaz iš Lietuvos.

„Pasitelkę lietuvišką džiazą, norėjome suburti vietos lietuvius, taip pat parodyti belgams, jog turime stiprią šio žanro mokyklą, ir abu šiuos tikslus pavyko įgyvendinti“, – sakė viena iš koncertų organizatorių Karolina Štelmokaitė.

Jau 18 metų kartu dirbantys Neda Malūnavičiūtė ir Artūras Anusauskas Briuselio scenoje pristatė originalias A. Anusausko kompozicijas bei atliko pasaulinius džiaz kūrinus. Pirmą kartą Belgijos sostinėje koncertavę muzikantai buvo sužavėti ne tik jaukiu džiaz klubu, bet ir karštai jų pasirodymus palaikančiais klausytojais

Pasaulio naujienos

EP: santykiai su Rusija neturi būti vien pragmatiški

Vilnius, lapkričio 12 d. (Delfi.lt) – „ES santykiai su Rusija turėtų būti grindžiami bendrais interesais ir bendromis vertybėmis“, – sakoma Europos Parlamento priimtoje rezoliucijoje. Europarlamentarai pažymi, jog svarbu sutarti su Rusija dėl prekybos kliūčių pašalinimo, energijos tiekimo saugumo, klimato kaitos tikslų bei žmogaus teisių. Rusija taip pat turėtų gerbti kaimyninių šalių politinį ir ekonominį apsisprendimą, pažymi EP.

EP remia Rusijos prisijungimo prie Pasaulio prekybos organizacijos tikslą ir ragina Rusiją „pašalinti likusias kliūtis, susijusias su Rusijos eksporto muitais, geležinkeliu per Rusiją tranzitu gabenamų prekių mokesčių dydžiu, krovinių transporto priemonių kelių mokesčiais ir mėsos, pieno bei augalinių produktų importo apribojimais“. EP ragina įtraukti Energetikos chartijos sutarties ir jos tranzito protokolo principus į naują ES ir Rusijos partnerystės ir bendradarbiavimo sutartį, taip pat pasirašyti susitarimą dėl išankstinio įspėjimo mechanizmo energetinio saugumo srityje nustatymo.

Europarlamentarams didelį susirūpinimą kelia „įvykiai Rusijoje, susiję su demokratija, žmogaus teisėmis, teismų nepriklausomumu, padidėjusia valstybės vykdoma žiniasklaidos kontrole“, taip pat represijos prieš opoziciją, pasirinktinis įstatymų taikymas ir rinkimų sąžiningumo

Rusijos Dūma. **A. Didžgalvio** nuotr.

trūkumai. EP taip pat labai susirūpinęs nesugebėjimu rasti Rusijos žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų nužudymų organizatorius ir vykdytojus.

EP „ragina Rusijos valdžios institucijas padaryti galą dabartiniams plačiai paplitusiam prieš žmogaus teisių gynėjus smurtą vykdančių asmenų nebaudžiamumui“, ypač Šiaurės Kaukaze, taip pat „užtikrinti žmogaus teisių gynėjų fizinę neliečiamybę“ bei taikyti prevencines jų apsaugos priemones.

Parlamentas „labai susirūpinęs dėl pasekmių tarptautiniam saugumui po to, kai Dūma priėmė gynybos įstatymo pakeitimus, kuriuos pateikė Rusijos prezidentas, kuriuose teigiama, kad Rusija gali naudoti karinę jėgą operacijose už jos ribų, siekiant atremti puolimą prieš Rusijos pajėgas ar kitas pajėgas, esančias už Rusijos ribų, atremti agresiją prieš kitą šalį ar užkirsti jai kelią arba užsienyje apsaugoti Rusijos piliečius“.

„Forbes“ įtakingiausių žmonių sąrašo priekyje – B. Obama

Washington, DC, lapkričio 12 d. („Reuters“/AFP/BNS) – JAV prezidentas Barack Obama prie ilgo savo apdovanojimų sąrašo gali pridėti dar vieną titulą – žurnalas „Forbes“ jį paskelbė įtakingiausiu pasaulio žmogumi.

B. Obama, kurio populiarumas JAV ir užsienyje, kaip rodo įvairios apklausos, pagerino Jungtinių Valstijų įvaizdį, užėmė pirmą vietą įtakingiausių pasaulio žmonių sąrašė, į kurį taip pat pateko tokie žmonės kaip „al Qaeda“ vadovas Osama bin Laden ir televizijos pokalbių laidų vedėja Oprah Winfrey.

„Forbes“ nurodė, kad šio sąrašo sudarymo tikslas yra atskleisti galią, o ne ją išaukštinti. Konkretaus žmogaus įtakingumas buvo nustatomas remiantis tuo, kiek žmonių veikia jo daroma įtaka, sugebėjimu daryti įtaką ne tik savo srityje, tuo, kokius finansinius išteklius jis valdo ir kaip aktyviai naudojasi savo galia.

Pirmame sąrašo dešimtuکه vyrą pasaulio ir industrijos vadovai, bet sąrašė yra ir finansų srities sunkiasvorių, tokių kaip „Goldman Sachs“ vadovas Lloyd Blankfein, kuriam teko 18 vieta, ir investuotojas bei filantropas, milijardierius Warren Buffett, kuris yra 14-oje sąrašo vietoje. 11 vieta teko popiežiui Benediktui XVI, 37-a – O. bin Laden, 45-a – O. Winfrey. Britų ministras pirmininkas Gordon Brown atsidadė 29 vietoje, karalienė Elizabeth II į jį išvis nepateko.

Tuo tarpu Meksikos Sinaloa nar-

kotikų kartelio vadovas Joaquin „Chapo“ Guzman „Forbes“ sąrašė užėmė 41 vietą ir gerokai lenkia Prancūzijos prezidentą Nicolas Sarkozy ir Rusijos prezidentą Dmitrij Medvedev. Irano aukščiausiasis vadovas ajatola Ali Khamenei yra 40-oje sąrašo vietoje, D. Medvedev – 43-oje, N. Sarkozy – 56-oje, Venesuelos prezidentas Hugo Chavez – paskutinėje, 67-oje.

Daugelį dabartinių valstybių vadovų aplenkė 31 vietoje atsidūręs buvęs JAV prezidentas Bill Clinton, tačiau patį B. Clinton aplenkė jo žmona, JAV valstybės sekretorė Hillary, kuriai teko 17-a vieta. Buvęs JAV prezidentas George W. Bush į sąrašą nepateko.

Pirmasis įtakingiausių pasaulio žmonių dešimtukas atrodo taip:

1. JAV prezidentas B. Obama.
2. Kinijos prezidentas Hu Jintao.
3. Rusijos premjeras V. Putin.
4. JAV federalinio atsargų banko vadovas Ben Bernanke.
5. „Google“ įkūrėjai Sergej Brin ir Larry Page.
6. Meksikos telekomunikacijų susivienijimo „Telmex“ vadovas Carlos Slim.
7. Žiniasklaidos grupės „News Corp.“ pirmininkas Rupert Murdoch.
8. Parduotuvių tinklo „Walmart“ vadovas Michael T. Duke.
9. Saudo Arabijos karalius Abdullah bin Abdul Aziz.
10. Fondo „Bill & Melinda Gates“ vienas pirmininkų Bill Gates.

EUROPA

BERLYNAS

Vokietijos prokurorai nutraukė bylą prieš Rusijos disidentą Aleksandr Litvinenką nužudymu įtariamą asmenį, praneša BBC. Buvęs KGB agentas A. Litvinenka mirė 2006 m., kai buvo nuuodytas radioaktyvia medžiaga – poloniu 210. Hamburgo prokurorai teigia, kad nėra pakankamai įrodymų tęsti tyrimą dėl rusui Dmitrij Kovtun pateiktų kaltinimų. Vokietijos pareigūnai įtarė, kad jis Hamburge esančiame bute paliko polonio pėdsakus.

HAGA

Buvusio Bosnijos serbų lyderio Radovan Karadžić teisiniai patarėjai pradėjo streiką dėl nesumokėto atlygio, o pats R. Karadžić tikriausiai apskųs Jungtinių Tautų (JT) teismo sprendimą skirti jam gynybos advokatą, pranešė pareigūnai. Nors R. Karadžić pats ginasi Tarptautiniame tribunole buvusiai Jugoslavijai (TTBJ), jis turi 8 teisinius patarėjus, kurie padeda jam pasirengti gynybai.

ŽENEVA

Rusija ir Gruzija Ženevoje atnaujino po praeitų metų rugpjūtį vykusio Maskvos ir Tbilisio karo pradėtas tiesiogines derybas, kuriose daugiausiai dėmesio veikiausiai bus skirta Gruzijos piliečių sulaikymams separatistinėje Pietų Osetijoje. Abiejų šalių ir dviejų Gruzijos separatistinių regionų – Pietų Osetijos ir Abchazijos – delegacijos atvyko į Jungtinių Tautų (JT) būstinę Ženevoje ir pradėjo jau aštuntąjį derybų ratą.

AZIJA

KATMANDU

Dešimtys tūkstančių maoistų šalininkų išėjo į Nepalo sostinės gatves ir sustabdė ministerijų darbą. Protestuotojai, kurie šaukė „Šalin marionečių vyriausybę“ ir mojavu raudonomis vėliavomis su kūjo ir pjautuvo atvaizdais, apsupo Katmandu centre esančią pagrindinę vyriausybės būstinę ir užtvėrė visus įėjimus į pastatą. Dauguma valdininkų ir ministrų liko namuose, vengdami susidurti su demonstrantais.

RUSIJA

MASKVA

Rusija tikisi iš Didžiosios Brita-

nijos abiejų šalių santykių „perkrovimo“, tai pareiškė Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov, praneša BBC. „Londone supranta, kad reikia ieškoti sąlyčio taškų, o ne laikytis užsispyrus kažkokių principų“, – pareiškė S. Lavrov, pridūręs, kad „atsakymai jau seniai buvo duoti ir mūsų anglų partneriai juos gerai žino“.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV ambasadorius Afganistane kreipėsi į Washington, reikšdamas didelį susirūpinimą dėl svarstomų planų nusiųsti į šią šalį papildomai dešimtis tūkstančių karių, pranešė JAV žiniasklaida, remdamasi aukšto rango pareigūnais. Ambasadorius Karlo Eikenberry įslaptintuose pranešimuose nurodo, jog jis labai abejoja, ar reikia stiprinti amerikiečių pajėgas, kol Afganistano prezidento Hamido Karzai Vyriausybė neįrodė esanti pasiryžusi išgyvendinti korupciją.

JAV prezidentas B. Obama išvyko į pirmąją per savo kadenciją kelionę po Rytų Azijos šalis, kurios metu stengsis atgaivinti Amerikos vardą tame regione, tačiau šie apsilankymai tikriausiai bus labiau svarbūs simboline, o ne diplomatine prasme. B. Obama visai savaitei atitrūks nuo ambicingų vidaus politikos planų įgyvendinimo, visų pirma jis atvyks į Japoniją, vėliau – Kiniją

NEW YORK

Vis daugiau New York gelbėjimo tarnybų darbuotojų, kurie dirbo Rugšėjo 11-ąją sugriautuose pastatuose, nustatomi vėžiniai susirgimai. Būgštauojama, kad tai epidemija. Per paskutinius 3 mėnesius nuo vėžio mirė 5 ugniagesiai ir policijos pareigūnai, kurie dalyvavo gelbėjimo ir valymo darbuose. Didžiulėje gelbėjimo operacijoje dalyvavo apie 70,000 žmonių, daugelis jų kelis mėnesius tvarkė nuolaužas, iš kurių sklido nuodingos medžiagos ir dulkės.

ARTIMIEJI RYTAI

BEIRUTAS

Libano ministras pirmininkas Saad Hariri gavo sveikinimo telegramą iš Sirijos vyriausybės vadovo – ši telegrama yra pirmasis oficialus priešininku Libanu. Saudo Arabijos ir Vakarų valstybių remiamas S. Hariri pristatė naują vienybės vyriausybę, kuri buvo sudaryta po beveik 5 mėnesius trukusių ginčų su Sirijos remiamais politiniais priešininkais.

ATLANTIC Express Corp.
8801, S. 78th av. Bridgeview, IL, 60455
Tel.: 708-599-9680

10 Gruodžio

Artėjant žiemos šventėms, kompanija Atlantic Express Corp. primena visiems, norintiems nuzziuginti savo artimuosius bei pasveikinti su š. Kalėdom, jog siuntinius (siunčiamus lėktuvu) būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki GRUODŽIO 1 dienos.

Siuntinių surinkimo vietas

is namų: 630-774-2136

Atlantic Express Chicago
2718 W 71st Street, Chicago, IL 60629
Tel: 773-434-7919

„Two Rivers“ (Bravo)
10997 S Archer Ave, Lemont, IL 60439
Tel: 630-237-4178

„Balalaika Mundelait“
375 Towhee Road, Mundelein, IL 60090
Tel: 847-586-6660

„Kalinag“
714 S. Buffalo Grove Road, S. Buffalo Grove, IL 60089
Tel: 847-785-1000

„Lietuvelė“
2741 S. Harlem Avenue, Chicago, IL 60637
Tel: 773-788-1382

„Balalaika Wheeling“
315 E. Dundee Road, Wheeling, IL 60090
Tel: 847-215-1616

„Balalaika Glen Ellyn“
22 W. 353 Butterfield Road, Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-790-1000

Lėktuvu 2,9 \$/lbs (min 10 lbs)
Lėkvi 1,16 \$/lbs (min 20 lbs)

Lietuvai siūlomas mokymo ir globos projektas „Perach“

ALGIS VAŠKEVIČIUS

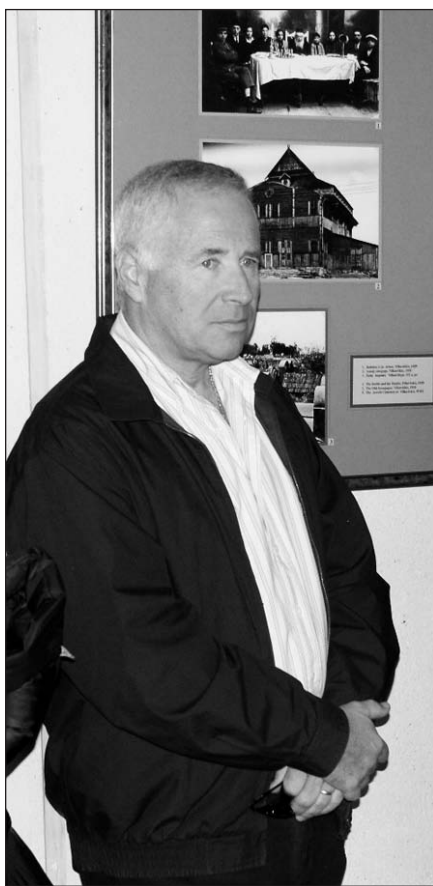
Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

„Perach“ – taip vadinasi individualaus mokymo ir globos projektas, atsiradęs Izraelyje 1974 metais. Tada keletas Weizmann mokslo instituto studentų sumanė globoti vaikus iš nepasiturinčių šeimų, padėti jiems ruošti pamokas, pasirūpinti jų laisvalaikiu. Šiandien „Perach“ (tai hebrajų kalba reiškia ir gėlę, ir yra termino „Individualus mokymas“ akronimas) – didžiulė organizacija, veikianti jau dvidešimtyje pasaulio šalių. Jos veiklą siūloma pradėti ir Lietuvoje.

Neseniai pirmą kartą Lietuvoje apsilankęs „Perach“ organizacijos vadovas Amos Carmel, susitikęs su Vilniaus universiteto tarptautinių reikalų prorektoriumi Rimantu Vaitkumi, siūlė pradėti šio projekto įgyvendinimą ir šioje šalyje. Dabar „Perach“ sėkmingai veikia ne tik Izraelyje, Australijoje, Meksikoje, Naujojoje Zelandijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, kitose šalyse, bet pastaraisiais metais sėkmingai įgyvendinamas ir buvusiose Rytų bloko šalyse – Vengrijoje, Bulgarijoje. Pastarojoje šalyje projektas pradėtas vykdyti Sofijoje, čia jis veikia jau trijuose miestuose.

„Perach“ sumanymas labai paprastas – aukštųjų mokyklų, universitetų studentai padeda rūpintis paaugliais, kurie yra iš nepasiturinčių, dažnai asocialių šeimų, kurių tėvai turi alkoholizmo problemų, atlieka bausmę kalėjimuose. Du kartus per savaitę po dvi valandas globėjai padeda ruošti vaikams pamokas, žaidžia su jais, eina į muziejus, bibliotekas, kartu dalyvauja stovyklose. Šiandien jau 15 procentų visų Izraelio studentų dalyvauja šio projekto veikloje, į kurią įtraukta dešimtys tūkstančių globojamų vaikų ir paauglių“, – pasakojo A. Carmel.

Projekto vadovai leidžia patiems

A. Carmel įsitikinęs, kad „Perach“ sudomins ir Lietuvą

A. Vaškevičiaus nuotr.

globėjams ir globotiniams nuspręsti, kaip jie praleis laiką kartu – ar moksysis vaiko namuose, ar kartu eis į kino filmą, važinės dviračiais arba žais kompiuteriais.

Šio individualaus mokymo ir globos projekto tikslas – ugdyti supratimą ir pakantumą tarp skirtingų socialinių vaikų ir jaunimo sluoksnių, leisti universitetų studentams iš arčiau susipažinti su socialinėmis problemomis. Dalyvaujant šioje programoje studentai gali mažiau mokėti už mokslą, jie gauna papildomas stipendijas ar akademinis kreditus.

Visą „Perach“ veiklą, kuri pagrįsta piramidės principu, stebi ir prižiūri centrinės būstinės Weizmann mokslo institute specialistai, taip pat kiekviename regione yra vadybininkai, kurie turi po 50–70 šios veiklos vadovų. Vadovais dažniausiai būna studentai, anksčiau dalyvavę „Perach“ programoje, kiekvienas iš jų yra atsakingas už 50 globėjų, kurie tiesiogiai dirba su vaikais ir paaugliais.

„Studentai į šį projektą yra atrenkami universitetuose, su jais bendrauja vadovai. Globotinius dažniausiai parenka mokyklos, kur jie mokosi, pagal tuos reikalavimus, kuriuos taiko 'Perach'. Kartais tai būna net darželio vaikai, kuriems vos šešeri, o vyriausieji gali būti ir universiteto ar kitos aukštosios mokyklos studentai, jei jie yra naujieji emigrantai ar turi disleksijos negalią, yra akli. Labai dažnai tokie vaikai užaugę patys ateina į 'Perach' ir globoja kitus“, – aiškino projekto vadovas.

Paklaustas apie tai, ar studentai veiklą projekte pasirenka todėl, kad ji iš dalies apmokama, A. Carmel sakė, jog tokia motyvacija yra svarbi jauniems žmonėms. Kai projektas prieš 35 metus tik prasidėjo, pinigai buvo gaunami iš aukų, dabar projektą Izraelyje remia šios šalies vyriausybė, o savanorių yra tik labai nedidelė dalis. Šiek tiek pinigų „Perach“ atitenka iš lėšų, kurias studentai moka už mokslą. Visas universitetinis mokymas Izraelyje yra mokamas, metų studijos vidutiniškai kainuoja apie 8,000–10,000 šekelių (apie 2,200–2,600 JAV dolerių).

„Žinoma, būna atvejų, kai ne viskas pavyksta – juk ir vedybos neretai baigiasi skyrybomis, – aiškino A. Carmel. – Maždaug 5–6 proc. studentų neranda bendros kalbos su globotiniais ir nutraukia veiklą. Tai labai nedaug, palyginti su skyrybų procentais.“

Šiuo metu „Perach“ veikla apima jau 207 miestus dvidešimtyje pasaulio šalių. Projekte dalyvauja apie 58,000 vaikų ir paauglių, jais rūpinasi apie 30,000 globėjų iš 1,300 mokytojų. Visą projekto veiklą prižiūri 540 vadovų.

Izraelyje gyvenanti Rama Salinger, dalyvavusi šiame projekte, kai mokėsi Beer Sheva miesto Ben Gurion universitete, pasakojo, kad jai veikla „Perach“ buvo labai įdomi.

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

Parengė Paul Triukas

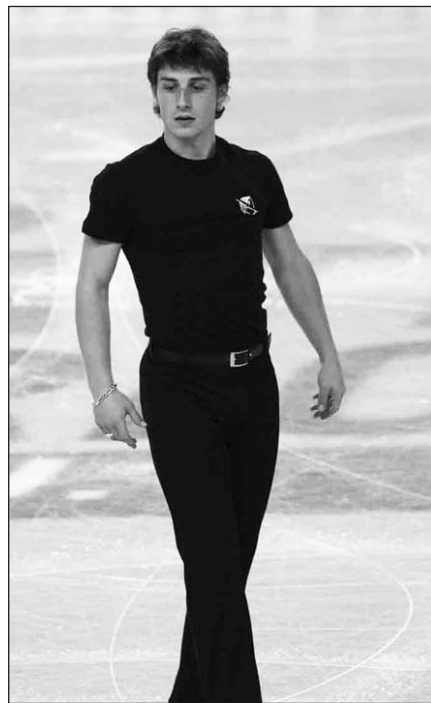
M. Ando užsitikrino vietą ISU „Didžiojo prizo“ varžybose

Prie sportininkų, užsitikrinusių vietą gruodį vyksiančiose ISU „Didžiojo prizo“ baigiamosiose varžybose prisijungė japonė, 2007 metų pasaulio čempionė Miki Ando.

M. Ando tarp moterų pasirodė geriausiai. Ji surinko 162.55 taško ir aplenkė antroje vietoje likusią rusę Alena Leonova. Trečioje vietoje liko JAV sportininkė Ashley Wagner, kuri po trumposios programos buvo pirmoje vietoje.

Tarp vyrų geriausiai pasirodė 2007 metų pasaulio ir triskart Europos čempionas, prancūzas Brian Joubert. Antras liko amerikietis Johnny Weir, o trečias – čekas Michal Brezina.

Tarp porų auksą iškovojo 2006

Brian Joubert

Miki Ando

metų planetos čempionai Pang Qing ir Tong Jian. Antri liko rusai Yuko Kavaguti ir Alexander Smirnov, treči liko amerikiečiai Rena Inoue ir John Baldwin.

Pirmąją vietą šokių ant ledo grupėje iškovojo ir ISU „Didžiojo prizo“ baigiamosiose varžybose vietą jau užsitikrino JAV atstovaujantys Meryl Davis ir Charlie White. Antri liko ir sidabrą laimėjo Sinead Kerr ir John Kerr, treči buvo kanadiečiai Vanessa Crone ir Paul Poirier.

Iki ISU „Didžiojo prizo“ baigiamųjų varžybų liko du ratai. Kitas ratas vyks Lake Placid, JAV lapkričio 12–15 dienomis. Ten turėtų pasirodyti į dailųjį čiuožimą grįžtanti Sasha Cohen.

MLB čempionais tapo New York „Yankees“

Stipriausios pasaulio beisbolo lygos MLB čempionų vardą iškovojo New York „Yankees“ komanda.

„Yankees“ baigiamosiose varžybose, Amerikoje vadinamose „World Series“, serijoje iki 4 pergalių 4–2 nugalėjo čempionų vardą gynusią Philadelphia „Phillies“ komandą. „Yankees“ iškovojo savo 27-ąjį MLB vardą ir pirmąjį po 9 metų.

Paskutinėse rungtynėse, „Yankees“ 7–3 nugalėjo „Phillies“, o naujdingiausiu serijos žaidėju tapo Hideki Matsui.

Mergina globojo devynerių metų mergaitę, kurios tėvas tuo metu atliko bausmę kalėjime, o motina gyveno iš socialinių pašalpų. Rama vesdavosi mergaitę pasivaikščioti, jos kartu žaisdavo, ruošdavo pamokas, sportuodavo. Mergina džiaugiasi ir tuo, kad už keturių valandų per savaitę paramą kasmet ji gaudavo apie 1,100 dolerių stipendiją – tai pusė tos sumos, kurią reikėjo mokėti už mokslą universitete per metus. Tokią pat stipendiją gaudavo ir vadovas, kuris domėjosi, kaip Ramai sekasi įgyvendinti projektą ir bendrauti su globotine.

Mergina neslėpė, kad tokio didžio parama yra nedidelė, nes, norint

susimokėti už mokslą, reikia ieškoti papildomo darbo, todėl laisvalaikio visiškai nelieka. Rama sakė, jog jos globotinė buvo labai patenkinta globa, mokykloje pagerėjo mergaitės mokymosi rezultatai, o pati Rama daugiau sužinojo apie visuomenės problemas, ji kalėjime apsilankė ir pas globotinės tėvą.

„Visą informaciją apie projektą perdaviau jūsų universiteto prorektoriumi R. Vaitkui, kuris mane labai įdėmiai iš klausė ir domėjosi įvairiais projekto įgyvendinimo klausimais. Labai tikiuosi, kad 'Perach' sudomins ir Lietuvą, o mes pasirūpysime padėti savo patarimais ir patirtimi“, – sakė A. Carmel.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 119

Lagerio valdžia buvo persigandusi dėl ministro brolio kalinimo ir sumušimo, ir turbūt laukė „revizoriaus iš aukščiau“. Todėl ir stengėsi kuo mikliau paslėpti „nešvarius pėdsakus“. Tam tikslui vienas barakas tuojau buvo paverstas „pirtimi“. Iš belaisvių buvo sudarytos dvi pirties komandos, kurioms buvo nurodyta užkaisti du didžiausius vandens katilus. Per pusę dienos visas lageris buvo išpraustas, nuskustas ir aprengtas. Visi gavome beveik naujas kariškas britų uniformas, nuo pusbačių iki piločių. (Tai ta pati, net iš Murskanskos atkeliaavus apranga, kuri buvo nuvilktą ir nuo mūsų lagerio sargybinių, kai tie laimingi sugrįžo iš Anglijos.) Papildomai dar gavome ir seną rusišką MVD uniformą. Man tai buvo jau 5-ji ir 6-ji uniformos, kurias teko nešioti savo kariškoje „karjeroje“.

Po pietų visi iššvarinti belaisviai buvo išrikuoti lagerio aikštėje, priešais administracinę pastatą. Dešiniajame rikiuotės sparne atskirai stovėjo buvę karininkai (iki puskarininkių). Po valandos laukimo rikiuotėje pro lagerio vartus įvažiavo keletas džipų („Amerika mums padės!“) ir „Zimas“, iš kurių išlipo būrys bolševikų karininkų su generolu priešakyje bei keli civiliai „aparatai“. Pastarieji tarpusavyje kalbėjo latviškai. Kaip vėliau sužinojome, tai buvo Sovietinės Latvijos „vyriausybės“ nariai – bolševikinės marionetės.

Visi „revizoriai“ ir palyda besišnekučiuodami sulindo į lagerio administracinę trobesį. Teko dar apie valandą laukti, kol vėl juos išvydome. Visi, kaip prezidiumas per parą, pasirodė antro aukšto balkone. Į mus kreipėsi vyriausias – generolas. Be eilinių bolševikinės propagandos išvedžiojimų, paminint „visų tautų Vadą ir Mokytoją“ bei „Žmonijos avangardą“, jis dar paskelbė:

– Sovietinės Latvijos Vyriausybės prašymu, jums visiems atleidiama už padarytus prieš savo Tėvynę, Sovietų liaudį bei Sovietų valdžią nusikaltimus, nutraukiant visas bylas ir paliekant jus Latvijos SSR teritorijoje. Už tai jūs turėsite, atstatant karo sugriautą Liaudies ūkį, 2 metus atidirbti Statybos batalione. Jūsų batalionas vadinsis „Latvijos Sovietų Socialistinės Respublikos Vidaus reikalų ministerijos 15-tasis Statybos b-nas“. Ir nuo šios dienos jūs visi tarnaujate šiame batalione. Iš jūsų pačių tarpo bus paskirstyti kuopų, būrių ir skyrių viršininkai bei pavduotojai. Be to, ši uniforma, kurią dabar vilkate, yra darbo rūbai, o sovietinė bus išvežta. Pradžiai jūs privalėsite atstatyti uosto krantinę „Sarkana Daugava“ („Raudonoji Daugava“), kuri karo metu buvo išsprogdinta. Už gerą ir sąžiningą darbą pasižymėję kariai, kurių giminės gyvena Rygos mieste, sekmadieniais bus išleidžiami į namus.

Taip, po Lietuvos Respublikos ir „Liaudies armijos“ dalinio, atitarnavęs Laikinajai Lietuvos Vyriausybei, vėliau „Vermachtui“, iš „Civilinės vokiečių jūreivio darbo tarnybos“ vėl laimingai sugrįžau į „Šlovingąją ir Nenugalimąją Raudonąją Armiją-Išvaduoją“. „Ura!“

Kitą dieną vyko skirstymas į būrius bei skyrius – brigadas. Aš tapau

skyriaus (brigados) vyresniuoju ir galėjau pasirinkti sau tinkamus vyrus. Lietuvių lageryje nebuvo daug ir tie jau buvo paskirstyti į brigadas. Taigi man beliko rinktis iš latvių. Tai nebuvo jokia problema. Latvių kalbą aš jau buvau neblogai pramokęs, mes gerai sutarėme. Todėl ir patys latviai stengėsi papulti į mano skyrių. Netrukus vien iš rygiečių subūriau darnią brigadą: Gunars Leiše (Gunārs Leiše); Janis Lapinš (Jānis Lapiņš); Pauls Plocinš (Pauls Plociņš); Eūzens Korolevs (Eižens Koroļevs); Jurgis Mačiulis, ir aš – Leonas Čerškus.

Mane, kaip kažkiek nusimanantį apie mechanizaciją, paskyrė prie poliakalės. Polių kalimo mechanizmas buvo įrengtas ant pantono – plausto, kuris plūduriavo upėje, prie kranto. Čia buvo kalami inkariniai poliai, krantinės sutvirtinimui. Mus vadino „plaukiojančiais polių kalėjais“. Šis darbas buvo dirbamas dviejomis pamainomis. Todėl buvo sudarytos dvi „polių kalėjų“ brigados po 6 žmones kiekvienoje. 10 valandų darbo dieną mūsų skyrius dirbo visą savaitę dienos metu, o kitą savaitę po 10 valandų – naktinėje pamainoje.

Krantinėje dirbo keletas skyrių. Tarp jų buvo ir viena gruzinų brigada. Į mūsų lagerį atvežė ne vien gruzinų, bet ir kitų tautybių karo belaisvių. Gruzinai dirbo su dyzeliniu polių kalėju, kuris stovėjo krante. Poliems buvo naudojami kokių 12 metrų ilgio pušies ar eglės rąstai, sukalami į ne mažiau kaip 2,5 metrų. Į darbą krantinėje iš lagerio tekdamo eiti pėsčiomis. Žygiuodavome darniai ir tvarkingai, kaip tikri kariai, be jokios sargybos.

Kai pirmą kartą į miestą išėjome apsirengę angliškais karių uniformomis, į mūsų rikiuotę su nuostaba sužiuro praeiviai bei Milgravio gyventojai. Jie, nesuprasdami, kokios esame tautybės, ko gero, iš nevilties akimirka pagalvojo, kad į Rygą atvyko sąjungininkų – britų daliniai, kurių visi baltiečiai taip laukėme ir tikėjome, ir į Latviją tuoj vėl sugrįš taika, laisvė, viltis... Bet mes staigiai „nutupdėme ant žemės“ užsisvajusius praeivius, kai, mano prašymu, darniai, be jokio britiško akcento latviai užtraukė vieną populiarią karišką (ir ne visai švankią) latvišką dainelę. Tuomet vargšai žmonės mikliai atsibudo iš savo naivių svajonių ir palydėję mus, kas kukliais šypsniiais, kas – plojimais, suskubo savo keliais.

Rygoje aš išmokau ir daug gražių latviškų dainų, kurios ir man neretai praskaidrindavo nuotaiką. Dar ir dabar mielai jas prisimenu:

*Neskumsti, meitenīt mīļotā,
Neskumsti daudz!
Šķīroties pasmaidī, zeltēnīt,
Zēks, kad pojām brauc.*

Kai dirbdavome naktimis, mano brigados vyrai, kurių artimieji gyvena mieste, galėjo nepastebimai aplankyti savo namus. Mes tada plušome už save ir už juos. Bet paryčiais jie sugrįždavo su iš namų atsineštais valgiais, ir mes skaniai puotaudavome. Jie rizikuodavo, kol be oficialaus leidimo pasiekdavo namus. Ne mažiau rizikavau ir aš, „brigadininkas“, juos išleisdamas. Kartais pasitaikydavo, kad naktį ateidavo koks rusų karininkas patikrinti, kaip vykdomi darbai.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

**DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA**

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRŪNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD**

ir partneriai

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

Barrington: 847-852-2000

www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

**ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA**
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

LENKIJA – JOKS STRATEGINIS LIETUVOS PARTNERIS

Atkelta iš 3 psl. tenkinamasi jos ritualiniu skelbimu, dažniais valstybės vadovų vizitais. Vasario 16-ji retai švenčiama be Lenkijos prezidento. Per savo kadenciją prezidentas Kaczynski aplankė Lietuvą net 15 kartų. Gerai, kad jis atvyksta, būtų dar geriau, kad jis ką nors išmoktų per tuos apsilankymus.

Nevalia atsisakyti gerų ryšių su Lenkija. Bet Lenkija yra per didelė, per ambicinga, gal net per daug pasipūtusi šalis, kad ji galėtų būti tikra, ne tik deklaratyvi partnerė. Tą reikia įsisąmoninti ir elgtis atitinkamai.

Įsijautusi į strateginio partnerio vaidmenį, Lietuva kurį laiką tapo

Lenkijos ginklanešiu ES vidaus diskusijose dėl santykių su Rusija, palaikydama kategoriškus Lenkijos reikalavimus, juos net paaštrindama. Ir nieko nelaimėjo. Didžiosios Vakarų šalys jautė poreikį glaudžiau su Lenkija pasitarti, bet nerodė tokio nuolankumo klapčiukui.

Lietuvos strateginiai interesai labiau susieti su Skandinavijos šalimis. Ūkio ryšiai auga, elektros tiltas jau statomas, daug ko galima išmokti iš Šiaurės kaimynų. Atrodo, kad vyriausybė supranta, jog reikia gręžtis į Šiaurę, juolab kad tai skatina Lenkijos arogancija.

Delfi.lt

ŠALFASS praneša

ŠALFASS slidinėjimo valdyba kviečia slidinėti

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga (ŠALFASS) ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjunga (ALGS) kaip ir kiekvienais metais vėl kviečia visus slidinėti. 2010 metais slidinėjimo varžybos bus rengiamos Vail Mountain slidinėjimo kurorte, Vail miestelyje, Colorado valstijoje. Varžybas numatoma rengti 2010 m. kovo 20–27 d.

Apsistoti bus galima „Evergreen Lodge“ poilsio namuose, kurie yra visai netoli slidinėjimo takų, parduotuvių, restoranų ir kavinių. Šiuose poilsio namuose jau esame buvę prieš keletą metų, daugeliui patiko aptarnavimas. Esame susitarę dėl nuolaidos mūsų grupei. Prašome, prieš

užsisakydami viešbutį, paminėti, jog atvyksite su lietuvių slidinėjimo grupe (Lithuanian Ski Group). Norėdami užsisakyti kambarius, susisieki su Carol Pasternak el. paštu: carol@ski.com, arba tel.: 800-525-2052 (3319), 970-925-9500 (3319). Kadangi mūsų grupei daromos nuolaidos, prašytume kambarius užsisakyti iš anksto.

Norėdami sužinoti daugiau informacijos kreipkitės į Ed Mickus el. paštu: edmickus1@aol.com arba į dr. Vytautą Saulį el. paštu: vsaulis@sbcglobal.net

ŠALFASS slidinėjimo valdybos info

• ĮVAIRŪS SKELBIMAI •

* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu ar su grįžimu namo. Vairuoja, dokumentai, anglų kalba. Tel. 773-816-6947.

* **Balzeko** lietuvių kultūros muziejui reikalinga valytoja. Būtina turėti

legalius dokumentus. Prašome kreiptis į Stanley Balzeką telefonu 773-582-6500.

* **Vyras**, turintis ilgametę patirtį, ieško darbo su gyvenimu septynias dienas per savaitę. Tel. 708-543-7984.

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Lithuanica gatvė Bridgeport.

Petro Petručio nuotr.

Bridgeport yra Bridgeport

PETRAS PETRUTIS

Kauniečiai mėgsta sakyti „Kaunas yra Kaunas“. Gal mums reikėtų nenusileisti ir sakyti „Čikaga yra Čikaga“. Čikagos miestas, vadinamas „Windy City“, daug kuo skiriasi nuo kitų JAV vietovių. Kalbant apie Čikagos miestą, negalima praleisti Bridgeport apylinkės ir bent retsykiais „leptelėti“ „Bridgeport yra Bridgeport“. Kodėl gi ne?

Kadaise Bridgeport buvo didžiausia lietuvių gyvenamoji vietovė ir bene didžiausias lietuvių veikimo centras. Tikrai, Bridgeport yra nepamirštamas. Juk čia buvo įsteigta pirmoji miesto lietuvių katalikų parapija, pavadinta Šv. Jurgio vardu. Kiek vėliau čia buvo pastatyta to paties vardo mūrinė bažnyčia. Bridgeport prasidėjo lietuvių išėivių pastangomis nulieta „Laisvės varpo“ kelionė, kuri nusitęsusi per visą šalį ir pasibaigusi Kaune, Lietuvos laikinojoje sostinėje. Nevalia pamiršti ir Dariaus ir Girėno transatlantinio žygio. Jiedu gyveno Bridgeport. Čia, galima sakyti, gimė žygio sumanymas, čia prasidėjo žygio organizaciniai darbai. Pagaliau, Bridgeport yra ir „Lituanicos“ vardo gatvė. O kur dar kiti Bridgeport lietuvių atlikti didesni ir mažesni darbai? Nėra pilnesnių įrodymų, tačiau dar teigiama, jog Bridgeport įkūrėjas yra iš Mažosios Lietuvos kilęs Ansas Portas.

Kitados Bridgeport gyveno daugybė lietuvių ateivių. Bridgeport apylinkėje pirmuosius žingsnius žengė ne vienas šimtas DP raidėmis paženklintas lietuvis.

Tikrai, „Bridgeport yra Bridgeport“. Bridgeport, lietuvių tirštai apgyventoje apylinkėje, gyveno ir mūsų tautiečiai Kleofas Jurgelionis ir Alfonsas Kaulakis. Jie abu buvo „rašto ir druko“ žmonės. Anuomet tarp lietuvių telefonas nebebuvo didesnė retenybė. Telefonais naudojosi ne

vien „biznieriai“ (prekybininkai, pramonininkai), bet ir eiliniai (privatūs žmonės). Anuomet, kaip ir dabar, buvo leidžiamos telefono abonentų knygos. Anksčiau minėti asmenys (Jurgelionis ir Kaulakis) sumanė paruošti ir išleisti lietuviams skirtą telefonų knygą. Jiedu visokiais būdais rinko ir telkė pagrindines žinias. Pavyk!

Tenka pasakyti, kad 1936 m. išleista knyga jau tapo retenybe. Šios knygos nepavyko surasti net LTSC archyvuose. Todėl čia rašančiajam teko naudotis Alekso Ambrose paruošta ir 1967 m. išleista „Chicago lietuvių istorija“. Šiame leidinyje teigiama, kad telefonų knygoje surinkta didelė dalis profesionalų, biznierių, dalis lietuvių draugijų ir paprastų piliečių, kurie turėjo telefonus, numerių.

Štai ištrauka iš „Chicago lietuvių istorijos“ pateiktos statistikos. Anuomet Čikagoje ir apylinkėse veikė 30 lietuvių advokatų įstaigų, apdraudos bendrovė, 1 akušerė, 8 alaus pristatytojai, 1 alyvos pristatytojas, 11 anglių pristatytojų, 20 apdraudos agentūrų, 28 vaistinės ir t. t.

Tuo metu (1936 m.) Čikagos mieste ir apylinkėse dar buvo 12 lietuviškų bažnyčių, 9 automobilių parduotuvės, 39 nekilnojamo turto pardavimo agentūros, 17 skolinimo – statybos bendrovių, 10 spaustuvių, 8 muzikos mokyklos, 38 gydytojų kabinetai, 10 laikraščių redakcijų, 52 valgyklos, 5 viešbučiai, 464 tavernos ir daugybė kitokių verslaviečių.

„Čikagos lietuvių istorijoje“ teigiama, kad anuomet veikė 1,610 lietuviškų „biznio“ įstaigų.

Nežinia kiek dabar Čikagoje yra lietuvių „biznierių“. Tačiau galima manyti, jog šiuo metu lietuvių jų skaičius yra gerokai mažesnis. Reikėtų pridurti, jog pastaraisiais metais lietuvių verslininkų veikimas susilpnėjęs.

Nacionalinė biblioteka 90–metį mini visus metus

Atnaujinama Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka 90 metų gyvavimo jubiliejų šiemet mini visus metus.

Kaip lrt.lt teigė bibliotekos Ryšių su visuomene skyriaus vedėja, dėl lėšų stygiaus negalvojama surengti išskirtinių jubiliejų žyminčių renginių.

Kita svarbi priežastis, kodėl bibliotekos jubiliejus nebus minimas – atnaujinimas, dėl kurio nėra kur suburti žmonių.

Lrt.lt primena, kad biblioteka dar 2008 m. lapkritį dėl rekonstrukcijos centrinio pastato duris užvėrė keleriems metams – iki 2011-ųjų gruodžio.

Jos lankytojai, tiesa, ir toliau aptarnaujami, tik kitose patalpose.

1963 metais skaitytojams duris Vilniuje atvėrusi biblioteka iki šiol nebuvo atnaujinama.

Pradžią skaičiuoja nuo 1919-ųjų

Lietuvos nacionalinės bibliotekos idėja, pradėjusi formuotis dar XIX amžiaus pradžioje, palaikyta Simono Daukanto ir Motiejaus Valančiaus laikais, tuomet nebuvo įgyvendinta dėl lietuvių spaudos lotyniškais rašmenimis uždraudimo (1864–1904).

Bene rimčiausiai visos lietuviškos ir lituanistinės spaudos rinkimo darbo ėmėsi 1907 m. įsikūrusi Lietuvių mokslo draugija.

Seną Lietuvos nacionalinės bibliotekos idėją realiai pradėta įgyvendinti 1919 metais. Ne kartą buvo iškilęs rimtas pavojus bibliotekos egzistavimui: trūko lėšų, patalpų, ne kartą buvo keistas bibliotekos pavadinimas, biblioteka buvo kilnojama iš vienos vietos į kitą.

Gaudama privalomą egzempliorių, kaupdama beglobes asmenų ir buvusių caro valdžios įstaigų knygas, priimdama dovanas, jau 1919 m. paibaigoje biblioteka buvo sukaupusi per 18,000 leidinių.

1919–1921 metais buvo gauta 63,417 knygų, tačiau tik 12,746 iš jų įstengta sukataloguoti.

Skaudžiai atsiliepė ir bibliotekoje sukauptų fondų ardymas (knygų, senų leidinių perdavimas kitoms bibliotekoms): biblioteka egzistavo tik kaip naujos lietuvių spaudos pasiskaitymo vieta, o ne kaip mokslo įstaiga.

1936 m. biblioteka buvo įpareigota kaupti ir saugoti visus Lietuvos ir užsienio lituanistinės spaudos leidinius. Esminis bibliotekos darbo lūžis įvyko tik 1939 m., pasikeitus jos vadovybei: visus planus ir sumanymus sugriovė sovietinė okupacija. 1940–1941 m. į biblioteką siūbtelejo didžiulis sovietinės rusų literatūros srautas, buvo perimta dalis nacionalizuotų knygų rinkinių.

1941 m. pradžioje bibliotekos fonduose buvo per 200,000 bibliotekinių vienetų.

Karo nuostolių tyrimo komisijos akte (1944.IX.8) nurodyta, kad biblioteka okupacijos metais neteko 19,175 vertingų knygų.

Daug neteko dėl fondų valymo

1944 m. rugsėjį biblioteka persikėlė į naujas patalpas, pradėta vėl kaupti išsklaidytus fondus bei juos nuosekliai pildyti.

Susikaupė didelis beglobių knygų kiekis, nebuvo spėjama jį tvarkyti. Fondus (ypač lietuviškas ir užsienyje spausdintas pirmosios Lietuvos nepriklausomybės laikmečio knygas) smarkiai nualino ištisą dešimtmetį trukęs jų „valymas nuo ideologiškai kenksmingos literatūros“. Daug knygų, net senų ir retų leidinių, buvo sunaikinta.

Beveik visa lietuviška pirmosios Lietuvos nepriklausomybės bei karo metų periodika pateko į vadinamąjį specialaus saugojimo fondą ir tapo nedaug kam prieinama.

Į Vilnių kėlėsi 1963-iaisiais

1951 m. buvo patvirtinti nauji bibliotekos nuostatai, suteikę jai pagrindinės Respublikos bibliotekos vardą.

Nuolat augant fondams, didėjant skaitytojų srautui bei darbuotojų skaičiui, po kelių pokario metų bibliotekai vėl pasidarė ankšta, todėl buvo nutarta ją perkelti į Vilnių ten pastačius naujus rūmus: 1963 m. per 4 mėnesius į Vilnių buvo pervežta daugiau nei 2 mln. leidinių ir gruodžio 6 d. biblioteka pradėjo veikti sostinėje.

Biblioteka tuomet buvo daugelio naujovių pradininkė: pirmoji buvusioje Sovietų Sąjungoje pradėjo taikyti teletaipų ryšius tarpbibliotekiniam abonementui ir bibliografinėi informacijai; įrengė telefonus-automatus naujausių knygų bibliografinėms apžvalgoms perduoti visai respublikai; įkūrė specialų skyrių bibliotekiniams procesams automatizuoti ir mechanizuoti; pertvarkė tarpbibliotekinio aptarnavimo sistemą, įkūrė pasakų kambarį su lėlių teatru ir t. t.

Po 1988 metų tautinio atgimimo buvo peržiūrėtos pokario metais išimtos knygos ir periodika: iš specfondų skaitytojams grąžinta Lietuvos Respublikos, išėivijos, užsienyje ir SSRS išleista literatūra, drausta stalinizmo bei brežnevizmo metais.

1988 m. LNB fondai išaugo iki 5 mln. tomų.

Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje šiuo metu yra beveik 7 mln. įvairių leidinių. **lrt.lt**

Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka Vilniuje.

wikimedia.org nuotr.

Andrioniškio seniūnijoje prie Šarūno žūties vietos.

Jie žuvo, kad mes laisvi būtumėm

LIUDVIKA DANIELIENĖ

Paminėjome partizanų žūties 60- metį. Renginyi prasidėjo šv. Mišiomis Troškūnų Šv. Trejybės bažnyčioje. Šv. Mišias aukojo Jė Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas ir partizanų kapelionas monsijoras Alfonsas Svarinskas. Pamokslu metu vyskupas perskaitė paskutinį partizano laišką ir priminė, kad partizanų kova Lietuvoje nebuvo beprasmė. Partizanų pralietas kraujas, jų drąsa, ryžtas, pasiaukojimas ir meilė Tėvynei – tai pamatas, ant kurio buvo statoma Lietuvos Nepriklausomybė.

Pasibaigus šv. Mišioms, Troškūnų Nepriklausomybės aikštėje, prie paminklo Algimanto apygardos partizanams vyko Lietuvos partizanų srities vado Antano Slučkos-Šarūno ir Algimanto apygardos vadovybės 60-ųjų žūties metinių minėjimas. Renginį vedė Troškūnų kultūros skyriaus direktorė Jolanta Pupkienė. Sesuo Nijolė Sadūnaitė savo kalboje paminėjo, kad Lietuvos partizanai prilygs-

ta kankiniams.

Atkurtosios Algimanto apygardos vadas Jonas Kadžionis, buvęs partizanas, kalbėjęs Sibiro lageriuose, su didžiule pagarba kalbėjo apie savo bendražygius. Jam teko kovoti vienoje gretose su žuvusiuoju A. Starkum-Monte. J. Kadžionis pakvietė jaunąją kartą apsilankyti jo atstatytame bunkerioje, pabūti po žeme, tamsioje, šaltyje, drėgmėje ir mirtinoje tyloje pamąstyti, kokiomis sąlygomis gyveno partizanai.

Kalbėjo rajono meras Sigutis Obelevičius, Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio pirmininkas Jonas Čeponis, monsijoras Svarinskas ir kiti. Dainavo folklorinis ansamblis „Malmaža“.

Pasibaigus minėjimui, išvykome į partizanų žūties vietas Andrioniškio seniūnijoje, Butiškių vienkiemyje. Čia 1949 metais spalio 28 d. sovietų kariai apsupo Rytų Lietuvos partizanų srities štabo bunkerį. Šio štabo

Prie paminklo Algimanto apygardos partizanams Troškūnuose.

J. Tvarkūno nuotraukos

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2009 m. lapkričio 10 d. 3:45 val. popiet iškeliavo į amžinybę

A † A

EDMUND RADA VIČIUS

Gimė 1936 m. birželio 1 d. Lietuvoje.

Gyveno Orland Park, IL.

Nuliūdę liko: žmona Aldona; posūniai Eugenijus su sūnum Aurimėliu ir Aurimas; sesuo Adelė su vyru Juozu Grina; dukterėčios Viktorija su vyru Carlos ir dukra Arianna Leiva; krikšto dukra Kristina su vyru Chris ir dukra Taylor Felten, kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

A. a. Edmund pašarvotas penktadienį, lapkričio 13 d. nuo 3 v. p. p. iki 9 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 14 d. 9:30 val. ryto. Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur velionis bus palydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Edmund bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A

v. s. JUOZAS MASLAUSKAS

2009 m. spalio 23 d. po sunkios ir ilgos ligos Amžinybėn iškeliavo Anglijoje gyvenęs ilgametis mūsų sąjungos darbuotojas brolis Juozas.

Jis gimė 1924 m. Rokiškyje ir nuo 1947 m. gyveno Anglijoje, ilgus metus nešdamas Europos rajono įvairias pareigas ir dažnai pasireikšdamas plačioje spaudoje skautiškais reikalais.

Visa skautija kartu liūdi ir giliai užjaučia žmoną JEAN bei vaikus JEANINE, JOHN ir PETER.

Ilsėkis Ramybėje, mielas broli Juozai.

Lietuvių Skautų sąjunga

vadas A. Slučka-Šarūnas kartu su žmona Joana ir partizanu Jovaiša-Lokiu pateko į beviltišką padėtį, nes pabėgti iš štabo buvo neįmanoma. Sunaikinę štabo dokumentus, jie pasirinko mirtį, nes žinojo, kas jų laukia nelaisvėje: žiaurūs kankinimai, Sibiro lageriai, katorgiškas darbas ir mirtis. A. Slučka-Šarūnas su žmona Joana ir partizanu Jovaiša-Lokiu susisprogdino. A. Slučka-Šarūnas po mirties apdovanotas Vyčio kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinu, jam suteiktas pulkininko laipsnis.

Iš Andrioniškio pasukome į Šimonių girios glūdumą. Šalia nedidelio Priegodo ežero buvo įkurtas Algimanto apygardos štabo bunkeris. 1949 metų liepos mėn. šio štabo vadu paskirtas A. Starkus-Montė, kuris

garsėjo kaip bebaimis karys. Dėl jo taiklaus šaudymo ir gero susigaudymo mūšio metu, jis ne kartą buvo išsiveržęs iš sovietų karių apsupties. Tačiau 1949 m. lapkričio 1 d. sovietų kariams apsupus Algimanto apygardos štabą, A. Starkui-Montei nepavyko prasiveržti. Po atkaklių kautynių, štabo vadas, pasitaręs su bendražygiais, nutarė gyvais nepasiduoti. Kartu su vadu susisprogdino 4 partizanai ir 3 ryšininkės. Šiuos žuvusius partizanus artimieji slapčia palaidojo Adomynės kapinėse. Algimanto apygardos vadui A. Starkui-Montei po mirties buvo suteiktas kario savanorio statusas ir pulkininko laipsnis.

1949 metų lapkričio pirmosiomis dienomis Šimonių girioje sovietų kariai susprogdino 8 partizanų bunkerius. Žuvo 33 partizanai, 10 partizanų pateko į nelaisvę.

Bunkerio dauboje moksleiviai uždegė žvakeles. Partizanų žūties vietoje priesaiką ištikimai tarnauti Lietuvai priėmė Anykščių Dariaus ir Girėno 1-ojo šaulių kuopos trys jaunieji šauliai.

Renginio metu moksleiviai susipažino su partizanine veikla, ryžtu kovoti ir žūti nelygioje kovoje. Tai buvo patriotizmo ir meilės Tėvynei pamoka, kurią moksleiviai išgirdo iš gyvųjų partizanų.

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Lietuvių skautų sąjungos žurnalo „Skautų aidas“ 85-erių metų jubiliejus** vyks šeštadienį, lapkričio 14 d., Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salėje. Pradžią – 5 v. p. p. Bilietus prašome užsisakyti pas sesę Ireną Žukauskienę tel.: 708-579-0529 arba el. paštu: IrenaZukas@att.net. „Skautų aidas“ jubiliejiniai – 85-ji metai bus užbaigti šv. Mišiomis Pal. Jurgio Matulaičio misijoje lapkričio 15 d. (sekmadienį) 9 v. r. Šv. Mišias aukos v. s. fil. kun. Antanas Saulaitis, SJ, buvęs „Skautų aidas“ redaktorius.

◆ **Jaunimo centro kavinėje** lapkričio 15 d., sekmadienį, po 10:30 val. r. šv. Mišių Jėzuitų koplyčioje bus rodomas naujas dokumentinis filmas apie Estiją, Baltijos kelio dalyvę. Bus karšti pietūs. Maloniai kviečiame.

◆ **Moterų klubas „Alatėja“** kviečia Jus, mieli draugai ir bičiuliai, į klubo 4-ojo gimtadienio Oranžinę šventę. Šventė vyks lapkričio 28 d., šeštadienį, Balzeko kultūros muziejuje. Pradžią – 6 val. v. kviečiame svečius puoštis rudens spalvomis, akcentuojant šventės spalvą – oranžinę! Bilietus užsisakyti prašome iki lapkričio 15 d. telefonu: 708-205-8742 (Audronė).

◆ **Kviečiame užsukti į tradicinę Kalėdinę mugę**, kuri vyks gruodžio 12–13 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemonte. Norinčius prekiauti, prašome skambinti į PLC raštinę tel.: 630-257-8787 ir užsisakyti stalus.

◆ **Čikagos ateitininkų šv. Kūčios** bus rengiamos š. m. gruodžio 20 d., sekmadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje.

◆ **Lietuvių Opera Čikagoje** lapkričio 21 d. 7 val. v. kviečia į Rudeninį pokylį Jaunimo centre, Čikagoje. Lietuvių Operos solistai, choras ir šokėjai padovanos Jums nepakartojamo žavesio koncertą, kuriame skambės pasauliniai operos šedevrai bei šiuolaikiniai vokaliniai kūriniai. Veiks loterija, vaišinsimės „Kunigaikščių užėigos“ skanėstais. Išblaškyti rudeninį liūdesį padės ansamblis „Kaukas“ ir populiariosios muzikos atlikėja Rasa Zubreckaitė. Bilietais prekiauja: „Lietuvėlė“, „Lithuanian Bakery&Deli“, „Two Rivers“ ir „Atlantic Express“. Daugiau informacijos – tel.: 630-242-1888.

Naujoji Lietuvių Operos valdybos pirmininkė Daiva Švabienė.

Laimos Apanavičienės nuotr.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Dainininkas Virgis Stakėnas** Šiaurės Amerikoje koncertuos: **lapkričio 21 d.** 7 val. v. Cleveland, OH (ŠALFASS suvažiavimo proga, Lietuvių klube, 877 E. 185th St., Cleveland, OH 44119, bilietai ir papildoma informacija tel.: 216-531-2131); **lapkričio 22 d.** 1 val. p. p. Detroit, MI (Dievo Apvaizdos parapijos salėje, 25335 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48033. Dėl išsamesnės informacijos skambinti Artūriui Stapusaičiui tel.: 248-854-6677); **lapkričio 27 d.** Čikagoje – „Kunigaikščių užėigoje“, 8 val. v. (6312 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501, tel.: pasiteirauti: 708-594-5622, kreiptis į Tadą Duncią); **gruodžio 6 d.** 1 val. p. p. Toronte, Lietuvių namuose (organizuoja LN Kultūros būrelio vadovas Vytautas Kulnys, papildoma informacija ir bilietai tel.: 416-769-1266).

◆ **Šv. Trejybės parapijos salėje** (53 Capitol Ave., Hartford, CT) gruodžio 12 d. šeštadienį, 5 val. p. p. bus švenčiamos Kūčios. Kviečiame bilietus nusipirkti iki gruodžio 1 d. Kaina – 15 dol. asmeniui, 10 dol. jaunimui iki 12 metų amžiaus. Kūčiose valgysime 12 tradicinių patiekalų, giedosime, laušime kalėdaičius, džiaugsimės eglute. Informacija tel.: 860-657-9067 (Danutė Grajauskienė). Rengia JAV LB Hartford valdyba.

◆ **Kviečiame Detroito visuomenę** dalyvauti tradicinėje Kūčių vakarieneje, kurią ruošia Detroit „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų skautės ir skautai. Kūčios įvyks sekmadienį, gruodžio 13 d., Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Pradėsime mūsų šventę tuoj po šv. Mišių ir kavutės, maždaug 12:30 val. p. p. Bus iškilminga tuntų sueiga, trumpa kalėdinė programėlė, po to valgysime Kūčių vakarienę. Šiomet Kūčių metu rinksimės pinigines aukas „Saulutei“ (Sunlight Orphan Aid). Kviečiame visus prisidėti prie mūsų rinkliavos. Prašome užsiregistruoti iš anksto pas Daivą Lukaszewicz (248-478-6885 arba dlukasiewicz@sbcglobal.net). Kviečiame kiekvieną šeimą prisidėti prie Kūčių vakarienos koku nors valgiu. Lauksime visų!

◆ **Detroito „Žiburio“ mokyklos** tradicinė „Kalėdų eglutė“ ruošiamą sekmadienį, gruodžio 20 d., Dievo Apvaizdos salėje, tuoj po šv. Mišių. Bus skanaus lietuviško maisto, pyragų stalas ir loterija. Programėlėje dalyvaus visi mokyklos mokiniai. Po vaidinimo atvyks visų laukiamas Kalėdų Senelis. „Žiburio“ mokykla laukia visų gausaus apsilankymo ir nori pasidžiaugti mokinių pasirodymu ir Kalėdų Seneliu. „Žiburio“ mokyklos tradicinė „Kalėdų eglutė“ yra proga surinkti pinigų padengti mokyklos išlaidoms. Prisidėkime visi prie „Kalėdų eglutės“ pasisekimo! Kviečia „Žiburio“ mokyklos vedėja Vida Pekorienė, tėvų komitetas, mokytojos ir mokiniai.

◆ **Kasmetinės moterų rekolekcijos** Neringos stovykloje vyks 2010 m. balandžio 9–11 dienomis. Dvasinio atsinaujinimo savaitgalį ves Kerry Secrest ir dr. Kristina Maciunas. Kviečiame moteris atvykti į stovyklą. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje: www.neringa.org

Rengiamas seminaras imigracijos bei vartotojų teisių klausimais

Lapkričio 22 d., sekmadienį, 12:30 val. popiet Pasaulio lietuvių centro (14911 127th St., Lemont) didžiojoje salėje vyks seminaras imigracijos bei vartotojų teisių klausimais. Pristatymo, kurį rengia Illinois generalinės prokurorės Lisa Madigan kabinetas, JAV Pilietybės ir imigracijos tarnyba bei LR generalinis konsulas Čikagoje, metu bus aptariamos imigracijos, vartotojų teisių pažeidimų, darbo teisės bei nekilnojamo turto atėmimo grėsmės ir savininko teisių temos. Vyks klausimų – atsakymų sesija.

Illinois generalinės prokurorės L. Madigan kabineto atstovė A. Ptasznik susirinkusiems papasakos apie įstaigos teikiamas paslaugas valstijos gyventojams, informuos, kokiais teisiniais klausimais ir koku būdu galima kreiptis pagalbos, trumpai pristatys prokurorės kabineto vykdomas programas, veiklą. JAV Pilietybės ir imigracijos tarnybos pareigūnas kalbės apie imigracijos įstatymus bei aktualijas. Generalinės prokurorės kabineto darbuotoja N. Lasko informuos, kaip išvengti apgavysčių, kurių aukomis dažnai tampa atvykusieji iš užsienio ir siekiantys leidimo nuolat gyventi valstijoje.

Seminaro metu bus aptariami darbo teisės pažeidimai, informuoja-

ma, kokios institucijos priima darbuotojų skundus, gina dirbančiųjų teises. Bus galimybė sužinoti, kur kreiptis pagalbos, jei darbdavys atsisako vykdyti sutarties sąlygas, nesumoka už atliktą darbą arba duoda banko čekį, kuris neapmokamas dėl nepakankamo sąskaitos likučio. Susiduriantiems su nekilnojamo turto paskolų išmokėjimo keblumais seminaro dalyviai nurodys apsisaugojimo nuo gresiančių apgavysčių būdus bei kur kreiptis pagalbos tapus sukčiavimo aukomis.

Kalbančiųjų pasisakymus į lietuvių kalbą vers advokatas Danas Lapkus. Seminaro dalyviai atsakys į susirinkusiems rūpimus klausimus, esant poreikiui bendrauti padės vertėjas. Bus galimybė užpildyti kreipimąsi į Illinois generalinės prokurorės Lisa Madigan kabinetą dėl teisinės pagalbos, jei teko patirti skriaudą.

LR generalinis konsulas Čikagoje kviečia aktyviai dalyvauti seminare bei dėkoja Pasaulio lietuvių centrui už bendradarbiavimą ir suteiktą galimybę seminarą rengti centro patalpose. Jei turite kitų klausimų, prašome kreiptis LR generalinio konsulato telefonu 312-397-0382, ext. 204.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

Lietuvių rašytojų draugijos popietėje 2008 m. Iš kairės: Daiva Petersonaitė, draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė ir rašytoja Julija Švabaitė-Gylienė.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Lietuvių rašytojų draugijos literatūrinė popietė „Pavasaris rudenį“
lapkričio 15 d., sekmadienį, 2 val. p. p.
Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

Programoje: mirusiųjų šimtamečių išeivijos rašytojų prisiminimas (Stasė Petersonienė); savo kūrybą skaitys Julija Švabaitė, Eglė Juodvalkė, Daiva Karužaitė, Linas Umbrasas, Vilija Vakarytė; E. Juodvalkė pasidalins išpūdžiais iš šios vasaros kelionių Lietuvoje, Australijoje, Naujojoje Zelandijoje; meninę programą atliks Algimantas Barniškis. Programą ves Audra Kubiliūtė-Daulienė. Po programos – vaišės.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje

Du NPR (National Public Radio) žurnalistai darė įrašus ir rinko medžiagą gruodžio 15 d. girdėsimai programai apie Amerikos lietuvių tapimą Lietuvos prezidentu. Jiems rūpėjo daugiau sužinoti apie lietuvių bendruomenę ir visuomenę apskritai, jie klausinėjo apie buvusius (Bridgeport, Marquette Park) ir esamus telkinius, apie aplinką, kurioje V. Adamkus gyveno.

Padėkos dienos šv. Mišios bus atnašaujamos lapkričio 26 d. 10 val. r. Kviečiame visus dalyvauti.

Misijos tarybos posėdis vyks antradienį, lapkričio 17 d., 6:30 val. v. naujoje raštinėje (buv. krautuvėlės patalpose). Misijos nariai visuomet gali pateikti svarstyti klausimų.

Metinis misijos susirinkimas vyks 2010 m. sausio 24 d. 12:30 val. p. p.

Vaikų sakramentams ruošia misijos seselės, tel.: 630-243-1070. Pasruošimo Sutvirtinimo sakramentui programos vadovė – G. Reinytė-Petkus, tel.: 630-257-5613.